

**50 DOKUMENTERTE BRUDD PÅ
NORSK PEFC SKOGSTANDARD
BEGÅTT AV
VIKEN SKOG
2016-2024**

Naturvernforbundet

Sammendrag

Det norske PEFC skogsertifiseringssystemet ble godkjent for første gang i år 2000, og har blitt revidert fire ganger etter det. I 25 år har Norsk PEFC Skogstandard beskrevet hvordan skogeier skal forvalte og drive skogen i Norge. Ved å følge standarden, skulle resultatet være et skogbruk der økologiske, økonomiske og sosiale hensyn ivaretas.

I 2023 ba Naturvernforbundet lokal- og fylkeslag om å dokumentere og melde inn utførte hogster som bryter sertifiseringskravene i Norsk PEFC Skogstandard.

De innkommende henvendelsene og dokumentasjonen ble behandlet og kvalitetssikret av Naturvernforbundets skogutvalg. Tipsene og dokumentasjonen ble sjekket opp mot relevante databaser som Narin, Kilden og Naturbase, lovverk og kravpunktene i Norsk PEFC Skogstandard. Denne rapporten tar for seg 50 dokumenterte og gjentatte brudd Norsk PEFC Skogstandard begått av Viken Skog i perioden 2016-2024.

Rapporten avdekker 50 hogster utført av Viken Skog som bryter med et eller flere kravpunkt i Norsk PEFC Skogstandard:

- 27 brudd på kravpunkt 22. Nøkkelbiotoper
- 12 brudd på kravpunktene 24. Hensyn til rovfugler og ugler og 25. Hensyn til tiurleik
- 7 brudd på kravpunkt 14. Terrengtransport eller 27. Vannbeskyttelse
- 4 brudd på andre kravpunkt (6.Friluftsliv, 11.Hogst og 13.Døde trær)

I tillegg dokumenterer rapporten at åtte av hogstene medfører lovbrudd ved at leveområder til truede arter er hogd (naturmangfoldloven §§ 6 og 15. 2. ledd). Rapporten viser at enkelte av kravpunktene stadig brytes av Viken Skog. Det gjelder særlig plikten til å konsultere biologisk fagekspertise ved tiltak i områder med dokumenterte verdier, og konsultasjon med den fagbiologiske Narin-databasen over registrerte naturverdier. Også hogst av døde trær viser en økende tendens, til ubotelig skade for mange arter knyttet til nedbryting av dødt virke. Hogst av tiurleik er det bruddet som Viken Skog i størst grad erkjenner i denne rapporten, men også her gjentas de samme bruddene gang på gang.

Vi forventer også at antallet eksempelsaker kunne vært mangedoblet og utvidet med brudd på andre av sertifiseringens kravpunkt, dersom vi hadde hatt ressurser til en enda større og mer systematisk gjennomgang av hogster utført av Viken Skog, men det har vi ikke hatt ressurser til.

Innhold

Sammendrag	1
Bakgrunn	4
Metode for arbeidet	5
Oversikt over brudd på kravpunktene og saksgang	6
Tabell 1 Oppsummering brudd på kravpunkter og saksgang	7
Introduksjon til kravpunktene og tolkning av regelverket	8
Kravpunkt 9. Åpenhet om miljøinformasjon	8
Kravpunkt 22. Nøkkelbiotoper.....	9
Hogster i biologisk viktige områder	10
Kravpunkt 24. Hensyn rovfugler og reir	11
Kravpunkt 25. Hensyn til tiurleik.....	12
Øvrige kravpunkter i rapporten	12
Øvrig tolkning av regelverket	13
Mulige lovbrudd.....	13
DEL 1 Brudd på kravpunkt 22.Nøkkelbiotoper	15
1. Gulsrud, Modum kommune. 2016.	16
2. Vestbysetra, Øvre Eiker kommune. 2016.	18
3. Åvestrudsetre, Flå kommune. 2017.....	20
4. Såsenskoen, Øvre Eiker kommune. 2017.....	21
5. Hval (Dokkaløypa), Modum kommune. 2019.	24
6. Sandbekk, Krødsherad kommune. 2019.	28
7. Eikeværingen midtlia, Modum kommune. 2020.....	29
8. Labro, Kongsberg kommune. 2020.	31
9. Knerten/Brekkeskogene, Øvre Eiker kommune. 2020.....	33
10. Steinsåsen, Hole kommune. 2020.	37
11. Bentehyttåsen, Modum kommune. 2021.....	39
12. Gjuva, Flesberg kommune. 2021.	40
13. Godfarfoss, Nore og Uvdal kommune. 2021.	42
14. Kongsgårdsmoen, Kongsberg kommune. 2021.	44
15. Eggekollen, Lier kommune. 2022.	46
16. Hallingstua, Modum kommune. 2022.....	48
17. Rakkestadseter, Øvre Eiker kommune. 2022.	50
18. Stevningsmogen, Flesberg kommune. 2023.....	51
19. Hoenseterflitti/Rønseterflitti, Kongsberg kommune. 2023.	52
20. Vettstad/Passebekk, Kongsberg kommune. 2024.	54
22. Pikerfoss, Flesberg kommune. 2024.	57

23. Lauar-Trengen, Kongsberg kommune. 2024.....	59
24. Borgeåe, Hol kommune. 2024.....	61
25. Buskerud gård, Modum kommune. 2024.....	63
26. «Den grønne bønn», Kongsberg kommune. 2024.....	64
DEL 2 Brudd på kravpunkt 24. Hensyn til rovfugler og ugler og 25. Hensyn til tiurleik.....	65
27. Grasåsen, Øvre Eiker kommune. 2020.....	66
28. Gulberget, Ringerike kommune. 2020.	68
29. Vemra, Krødsherad kommune. 2020.....	69
30. Vesetrudvollen, Ringerike kommune. 2020.	71
31. Bergerud, Sigdal kommune. 2021.....	73
32. Grønvolljuvet, Sigdal kommune. 2021.	74
33. Havikkollen, Ringerike kommune. 2021.	76
34. Kvitmyråsen, Ringerike kommune. 2021.	78
35. Kolamyrhøgda, Jevnaker kommune. 2021.....	80
36. Vågårdsåsen, Ringerike kommune. 2023.....	81
37. Middagskollen, Modum kommune. 2024.	82
38. Gjørudshaugen, Ringerike kommune. 2024.....	83
DEL 3 Brudd på kravpunkt 6.Friluftsliv, 11.Hogst og 13.Livsløpstrær og døde trær	85
39. Follsjå, Notodden kommune. 2024.	86
40. Ridalen, Ål kommune. 2019.	87
41. Storlia, Sigdal kommune. 2019.....	89
42. Sætersbergåsen, Modum kommune. 2023.	92
43. Jeppe/Gamalseter, Flå kommune. 2024.....	94
DEL 4 Brudd på kravpunkt 13.Terrengtransport og 27.Vannbeskyttelse	96
44. Ballangrudseterhøgda, Jevnaker kommune. 2017.....	97
45. Åssjøbekken, Lunner kommune. 2019.....	99
46. Jørnsbråtan, Jevnaker kommune. 2020.	101
47. Kalvedalen, Jevnaker kommune. 2021.	105
48. Holoa, Jevnaker kommune. 2022.....	108
49. Gullenmarka, Jevnaker kommune. 2024.....	109
50. Sandbekken, Jevnaker kommune. 2024.	111

Bakgrunn

Norsk PEFC Skogstandard (heretter kalt PEFC-standard) inneholder 30 kravpunkter som beskriver hvilke krav skogeier må følge for at tømmeret skal kunne selges som miljøsertifisert.

Bevaring av skog i nøkkelbiotoper eller som High Conservation Value Forest (HCVF) er, i tillegg til skogvern, blant de aller viktigste miljøtiltakene i skog. Avsetting av et tilstrekkelig omfang av disse vil kunne bidra vesentlig til overlevelsen av rødlistede, sjeldne og truede arter i skog.

For å oppnå målsettingen i sertifiseringen, trengs kunnskap om hvor artene lever. Lovverket – som skogbruksloven, naturmangfoldloven og miljøinformasjonsloven – stiller krav til kunnskap om naturverdiene ved forvaltning av skognaturen. Skognæringen har fått hovedansvaret for kartleggingen gjennom MiS-metodikken (Miljøregistreringer i Skog).

Kartlegging etter MiS-metodikken skjer i hovedsak i forbindelse med utarbeidelse av skogbruksplaner, i såkalte takster, med påfølgende revisjon av disse.

NRK og Naturvernforbundet har hver for seg dokumentert at MiS-registreringene kun fanger opp brøkdeler av skogarealet, til tross for at intensjonen for registreringen som – i følge [Norges Skogeierforbund](#) – har vært at all skog aktuell for hogst skulle registreres. At dette er et generelt krav i sertifiseringen, bekreftes i en e-post av 05.10.2020 fra Thomas Husum i PEFC Norge etter en forespørsel om tolkning av denne kravformuleringen i PEFC-skogstandard: «Når det er krav om kartfesting av nøkkelbiotoper, kan hogst og tynning ikke gjennomføres før slik kartfesting er gjort.».

Husum skriver:

«Dette er en tydeliggjøring av det generelle kravet at det skal være gjennomført miljøregistrering før hogst, på alle eiendommer over 100 dekar.»

From Mail Pefc Date Mon 5/10.2020 10:42 AM

Da metodikken ble tatt i bruk var det også en forutsetning at registreringenes skulle dokumenteres gjennom bruk av et fastlagt registreringsskjema, slik at registreringene skal være etterprøvbare. Denne intensjonen er forlatt underveis, og det er ikke/i svært liten grad mulig å få vite om registrantene har vært i en skogteig, og hva som er observert. Ofte finner andre registranter kvaliteter som skulle vært fanget opp etter MiS-metodikken, men som ikke er fanget opp av skognæringens registranter eller blitt figurert ut i livsmiljøer for vurdering av nøkkelbiotop. Mens landskogtakseringen påviser at 22 % av den produktive skogen har kvaliteter som skulle vært fanget opp av MiS, har næringens bruk av metoden kun fanget opp 2 %.

På den måten settes hele sertifiseringsinstituttet i vanry; kundene av norsk tømmer og tømmerprodukter kan på ingen måte være sikre på at tømmeret kommer fra et bærekraftig skogbruk, slik Norsk PEFC Skogstandard reklamerer med. Tvert imot.

Se følgende rapporter som har dokumentert lignende tematikk:

- [Blindheim, T., Thylén, A. og Reiso, S. 2019. Sviktende kunnskapsgrunnlag i skog. BioFokus-rapport 2019-11. Stiftelsen BioFokus. Oslo](#)
- [Nye registreringer avdekker unike naturverdier i Eikerskogene.](#)
- Naturvernforbundet: [Skognæringens grove tillitsbrudd](#) (Om MiS-registreringen)
- Naturvernforbundet: [Toppen av isfjellet. 100 skoger som aldri skulle vært hogd.](#)
- NRK: [Skogbruket bryter egne miljøregler – beholder det grønne PEFC-sertifikatet – NRK – Klima](#)

Metode for arbeidet

I 2023 sendte Naturvernforbundets skogutvalg ut en oppfordring til lokal- og fylkeslag i Naturvernforbundet om å dokumentere og melde inn utførte hogster som bryter med PEFC-standard og/eller relevant lovverk. Naturvernforbundets skogutvalg behandlet og kvalitetssikret henvendelsene og dokumentasjonen som kom inn. Dokumentasjonen fra tipsene ble så sjekket opp mot relevante databaser, relevante lovverk og kravpunktene i Norsk PEFC Skogstandard.

Denne rapporten inkluderer 50 eksempler på hogster utført av Viken Skog som vi mener bryter ett eller flere kravpunkt i Norsk PEFC Skogstandard. Eksempelene i denne rapporten har skjedd i tidsrommet fra 2016-2024. Arbeidet ble avsluttet i 2024, og brudd skjedd etter dette er ikke inkludert i denne rapporten. De ulike eksemplene er forfattet av lokallag og fylkeslag i Naturvernforbundet, Naturvernforbundets skogutvalg og andre kilder.

PEFC-standard ble revidert i 2023. Mange av bruddene er begått i tiden før revisjonen, og tolkes derfor etter regelverket som gjaldt på tidspunktet hvor bruddet ble begått. Her er gjeldende kravpunkt oppgitt i parentes.

Rapporten er delt inn i fire hoveddeler etter kravpunktene (etter 2023-standard) som er brutt.

- 22. Nøkkelbiotoper
- 24. Hensyn til rovfugler og ugler og 25. Hensyn til tiurleik
- 6. Friluftsliv, 11. Hogst og 13. Døde trær
- 13. Terrengtransport og 27. Vannbeskyttelse

Alle sakene har en egen tabell og et avsnitt som viser hvilke brudd på sertifisering og lovverk som er begått, hvorvidt det er sendt inn klager på utført hogst, om sertifikatholder (Viken Skog) har erkjent avviket og om det er sendt inn klage til sertifiseringsselskapet. Brudd på kravpunkt om 9. Åpenhet om miljøinformasjon er gjennomgående.

I neste kapittel finnes en oversikt over hva som gjør seg gjeldende i hvilken sak. Det er ikke alle saker det er sendt inn klage på, som ofte skyldes mange saker og manglende kapasitet hos tillitsvalgte. Korrespondanse med relevante parter er inkludert som vedlegg der det foreligger, og oppgis som vedlegg i tabellen.

Alle eksemplene som er inkludert i rapporten bryter med et eller flere kravpunkt i PEFC-standard. I 27 av sakene mener Naturvernforbundet også at det har skjedd brudd på lover og forskrifter i det norske lovverket for skogsdrift. I 24 av sakene hvor det er sendt inn klage har Viken Skog også erkjent avvik. I 18 av sakene er det sendt inn klage til sertifiseringsselskapet.

Oversikt over brudd på kravpunktene og saksgang

Kravpunkt	Sak nr	Navn	Brudd på PEFC?	Lovbrudd	Klage til sertifikatholder?	Sertifikatholder erkjent avvik?	Klage til Sertifiseringsselskapet?	Totalt
Nøkkelbiotoper	1	Gulsrud	1	1	1	0	1	4
	2	Vestbysetra	1	1	0	1	1	4
	3	Aavestrudsetra	1	1	1	1	1	5
	4	Såsenskogen	1	1	0	0	1	3
	5	Hval (Dokkaløypa)	1	1	0	0	1	3
	6	Sandbekk, Krødsherad	1	0	0	0	0	1
	7	Eikeværingen midtlia	1	1	0	0	0	2
	8	Labro	1	0	0	0	0	1
	9	Knerten (Brekkeskogen)	1	1	0	0	1	3
	10	Steinsåsen	1	1	1	0	0	3
	11	Bentehyttåsen	1	0	0	0	0	1
	12	Gjuva	1	1	1	0	0	3
	13	Godfarfoss	1	0	0	0	0	1
	14	Kongsgårdmoen	1	1	0	1	0	3
	15	Eggekkollen	1	0	0	0	0	1
	16	Hallingstua	1	1	0	1	0	3
	17	Rakkestadseter	1	1	1	1	1	5
	18	Stevningsmogen	1	0	0	0	0	1
	19	Hoenseterflittig/Rønseterflittig	1	1	0	1	0	3
	20	Vettestad/Passebekk	1	0	0	0	0	1
	21	Landsverkhagen	1	1	1	1	0	4
	22	Pikerfoss	1	0	0	1	0	2
	23	Lauar-trengen	1	1	0	0	0	2
	24	Borgeåe	1	1	0	0	0	2
	25	Buskerud gård	1	1	1	1	0	4
	26	Den grønne bønn	1	1	0	0	0	2
Rovfugltreir/tiurleik	27	Grasåsen	1	0	0	1	1	3
	28	Gulberget	1	0	1	1	1	4
	29	Vemra	1	1	1	1	1	5
	30	Veseterrudvollen	1	0	1	1	1	4
	31	Bergerud	1	0	1	1	1	4
	32	Grønvolljuvet	1	0	1	1	1	4

	33	Havvikkollen	1	0	1	1	1	4
	34	Kvitmyråsen	1	0	1	1	1	4
	35	Kolamyrhøgda	1	0	1	0	0	2
	36	Vågårdsåsen	1	0	1	1	0	3
	37	Middagskollen	1	0	1	1	0	3
	38	Jørudshaugen	1	1	1	1	0	4
Friluftsliv, hogst og døde trær								
	39	Follsja	1	0	0	0	0	1
	40	Ridalen, Ålen	1	1	1	1	0	4
	41	Storlia	1	1	1	1	1	5
	42	Seterbergsåsen	1	0	1	1	0	3
	43	Jeppe/Gamalseter	1	1	1	0	1	4
Terreng- transport/ vann- beskyttelse								
	44	Ballangsrudseterhøgda	1	0	0	0	0	1
	45	Åssjøbekken	1	1	0	0	0	2
	46	Jørnsbråtan	1	0	1	0	1	3
	47	Kalledalen	1	1	0	0	0	2
	48	Holoe	1	1	1	0	0	3
	49	Gullenmarka	1	0	1	1	0	3
	50	Sandbekken	1	1	0	0	0	2
		TOTALT	50	27	25	24	18	

Tabell 1 Oppsummering brudd på kravpunkter og saksgang

Introduksjon til kravpunktene og tolkning av regelverket

I mange tilfeller har Naturvernforbundet og Viken Skog en svært forskjellig tolkning av kravpunktene i PEFC-skogstandard og gjeldende regelverk tolkes. Under følges en oppsummering av hvordan Naturvernforbundet tolker både daværende og gjeldende regelverk. For enkelte kravpunkt er det derfor lagt inn en tolkning som tydeliggjør hvordan vi mener kravpunktene i PEFC-standard er brutt. Overskriftene henviser til dagens kravpunkt, men i tilfeller hvor det er begått brudd før revisjonen så tolkes sakene kravpunktet som gjaldt da bruddet ble begått. I de øvrige kravpunktene henviser vi bare til gjeldende krav, også diskuteres bruddene under den enkelte sak.

I nesten halvparten av sakene som presenteres her har Viken Skog erkjent avvik, og i varierende grad rettet opp de erkjente avvikene. Disse sakene er inkludert for å vise at de samme bruddene begås gjentatte ganger, og at det ikke iverksettes tilfredsstillende tiltak for å hindre at bruddene begås.

Som det kommer frem av oversikten i det foregående kapittelet synes det å være en uenighet om tolkningen av visse kravpunkt. Dette gjelder spesielt for nøkkelbiotoper, terrengtransport og vannbeskyttelse. For kravpunktene om tiurleik og rovfuglreir er det stor grad av enighet om at det har skjedd brudd, likevel gjentas de samme bruddene.

Kravpunkt 9. Åpenhet om miljøinformasjon

Kravformuleringen

«Kravpunktet skal sikre åpenhet om beslutningsgrunnlaget og praktiseringen av Norsk PEFC Skogstandard.

Krav

Krav om miljøinformasjon etter miljøinformasjonsloven om data fra miljøregistreringer eller annen type miljøinformasjon knyttet til forvaltningen av skogressursene på eiendommen skal gis når det blir krevd. Informasjon skal utleveres snarest mulig og senest innen én måned etter at kravet er mottatt (jf. miljøinformasjonsloven §18).»

Tolkning

I mange av sakene skulle det, i henhold til kravpunktet om nøkkelbiotoper, være foretatt vurderinger av biolog, med sikte på mulig opprettelse av ny(e) nøkkelbiotop(er). Det er i liten grad utført, og det foreligger sjelden/aldri etterprøvbare dokumentasjoner på at slike vurderinger er foretatt, kompetansen til de som har gjennomført dem og hva de har funnet. Slik miljøinformasjon nektes utlevert, eller leveres ut i en sensurert form av Viken Skog. Det er vanskelig å feste tillit til etterlevelsen av denne bestemmelsen uten at etterprøvbare dokumentasjoner gjøres tilgjengelig, og undersøkelser utført av personell med dokumenterbar kompetanse innen skogbiologi/skogøkologi. Manglende dokumentasjon bør avvikbehandles som brudd på kravet, og ikke kun som brudd for manglende dokumentasjon.

Naturvernforbundet har flere titalls eksempler på forespørsler etter slik informasjon som ikke er imøtekommet. I denne samlingen gjelder det bl.a. 15. Eggekollen, 4. Såsenskoen, 10. Steinsåsen, 28. Grasåsen, 30. Vemra, 43. Jeppe og 48. Holoa.

I de fleste av disse sakene har det ikke vært mulig å få ut informasjon om vurderingene rundt behovet for å opprette nye nøkkelbiotoper. Der slik informasjon ikke finnes, eller nektes utlevert, må det ansees både som et brudd på kravpunkt 9, men også på kravpunkt 22 (21).

I denne gjennomgangen er det brudd på denne bestemmelsen bl.a. i følgende saker: 14. Kongsgårdsmoen, 1. Gulsrud, 16. Hallingstua, 18. Stevningsmogen, 19. Hoenseterflittig/Rønseterflittig, 20. Vettestad/Passebekk, 21. Landsverkhagen, 24. Borgeåe, 22. Pikerfoss, 36. Kolamyrhøgda, 39. Gjørudshaugen.

Kravpunkt 22. Nøkkelbiotoper

Kravformuleringen

21. Nøkkelbiotoper (gammel standard, 2016)

«Der skogbrukstiltakene vil kunne berøre kjente forekomster av truede arter, truede naturtyper eller nasjonalt viktige naturtyper (A-verdi) etter DN Håndbok 13, og informasjonen om artene/naturtypene ikke tidligere er vurdert i forbindelse med utvelgelse av nøkkelbiotoper, skal person med skogbiologisk kompetanse vurdere om det bør etableres en eller flere nøkkelbiotoper i området.»

22. Nøkkelbiotoper (ny standard, 2023)

«Ved planlegging av hogst skal eksterne kilder for miljøinformasjon i databasene Artskart, Narin og Naturbase være konsultert. Der skogbrukstiltakene vil kunne berøre kartfestet miljøinformasjon, som listet opp under, og den kartfestede informasjonen ikke tidligere er vurdert i forbindelse med utvelgelse av nøkkelbiotoper, skal person med skogbiologisk kompetanse vurdere om det bør etableres en eller flere nøkkelbiotoper i området.»

Tolkning

Norsk PEFC Skogstandard, kravpunkt 22 (kravpunkt 21 i gammel standard) pålegger skogeier å konsultere eksterne kilder for miljøinformasjon. Naturbase, Narin-basen og Artskart nevnes spesielt i den nye standarden, men hele tiden har det vært et krav at det skal foretas undersøkelser i tilknytning til «kjente forekomster». Hele 27 av sakene i rapporten dreier seg om hogst i områder registrert i Narin og/eller med funn av rødlistearter. Der verdiene angitt i disse databasene er til stede i et visst omfang, skal den sertifiserte virksomheten, i dette tilfellet Viken Skog SA, benytte en person med skogbiologisk kompetanse til å undersøke forholdene nærmere og vurdere opprettelse av ny(e) nøkkelbiotop(er). Dette unnlates svært ofte, og det foreligger svært sjelden eller aldri etterprøvable dokumentasjon av slike undersøkelser. I denne rapporten gjelder dette 19 av sakene. I tillegg dokumenteres det hogst i nøkkelbiotoper i strid med sertifiseringen i 8 tilfeller og hogst av truede arters levesteder i 8 andre saker.

Informasjonen som i så tilfelle krever en vurdering er:

- truede arter
- truede naturtyper
- nasjonalt viktige naturtyper (A-verdi, eller tilsvarende verdisetting i Narin) etter DN Håndbok 13

- Regionalt viktige naturtyper (B-verdi eller tilvarende verdisetting i Narin) etter DN Håndbok 13
- naturtyper med «sentral økosystemfunksjon» kartlagt etter Miljødirektoratets instruks, med registrerte NiN- egenskaper som indikerer at det kan være viktige livsmiljøkvaliteter.

“Vurdering av behovet for å etablere nøkkelbiotoper baseres på MiS-metodikken eller annen offentlig godkjent metode.”

Hogster i biologisk viktige områder

Hogst i sandfuruskoger i Kongsberg-regionen

Felles for disse sakene er at hogstene er gjennomført i rike sandfuruskoger, en rødlistet naturtype Norge har internasjonalt ansvar for. Til tross for en rekke funn av indikatorarter og rødlistearter i områdene, er det ikke foretatt noen vurdering eller avsatt nøkkelbiotoper som ivaretar verdiene i hogstområdene. Hogstene har medført store tap av uerstattelige naturverdier. Hogstene er gjennomført over flere år, til tross for stort fokus på naturverdiene i denne skogtypen. I flere av sakene er det erklært avvik, uten at dette har medført forbedringer i rutine. Rapporten avdekker at nye hogster, med brudd på de samme bestemmelsene, ødelegger nye områder med store verdier. Avvikene blir ikke lukket på en måte som stanser nye brudd på sertifiseringen.

Hogst i kalkskoger

Kalkskoger er sjeldne, og flere av skogtypene står på rødlista over naturtyper. Skogtypen er også et hot spot-habitat for rødlistearter. Til tross for åpenbare kalkverdier, er bare en svært liten andel av kalkskogene fanget opp ved gjennomføring av Miljøregistrering i skog (MiS). Mange steder er det, inntil NiN-registreringer (Natur i Norge) blir utført, utelukkende spredte funn gjort av frivillige biologer og eldre, systematiske registreringer som utgjør kunnskapsgrunnlaget. Dette stiller ekstra krav til planleggingen av den enkelte drift. En må kunne forvente at planleggerne i slike tilfeller setter seg inn i naturforholdene i området, og stiller seg spørsmål om det er tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for et bærekraftig uttak av tømmer. Eksempelene kunne vært mangedoblet med et slikt perspektiv – her har vi bare tatt med et begrenset antall dokumenterbare brudd i områder med dokumenterte verdier.

Se Biofokusnotat, vedlegg 2 i mappen Hoenseterflitti.

Hogst i etablerte nøkkelbiotoper

Selv med moderne kartverktøy, GPS-teknologi og andre hjelpemidler, foretas det fortsatt hogster i nøkkelbiotoper. I den grad hogstene er utført av Viken Skog, eller profesjonelle entreprenører knyttet til Viken Skog, er det ikke akseptabelt gjentatte ganger å skylde på personlige feil i systemet. Det er systemet som er sertifisert, og greier man ikke å lære opp de involverte, kan ikke gjentatte brudd på kravpunktene aksepteres.

Hogst inntil registrerte naturverdier

En rekke av de følgende hogstene er foretatt helt inntil og i registrerte naturverdier som f.eks. naturtyper av A-verdi og truede arter. Naturvernforbundet mener at det i slike tilfeller må foretas en vurdering av behovet for opprettelse av nøkkelbiotop, slik det beskrives i kravpunkt 22. Et slikt syn støttes også av PEFC Norge, etter forespørsel fra oss:

«Registreringer i eller inntil driftsområdet (som potensielt kan gi et MiS-livsmiljø som går inn i driftsområdet) skal utløse en nøkkelbiotopvurdering.» (mail fra Husum/PEFC 11.01.2024)

Naturvernforbundet mener som en hovedregel at slike vurderinger må foretas i felt, særlig i tilfeller der organisasjoner eller enkeltpersoner dokumenterer verdier som ikke er fanget opp i MiS-registreringene. PEFC Norge støtter et slikt syn og sier det er grunnlag for klage dersom *«man mener det ikke er samsvar mellom de opplysningene som finnes om et skogområde med ny miljøinformasjon og vurderingen om å ikke gjennomføre feltbefaring»*. (Mail fra Husum/PEFC 14.03.2024)

Kravpunkt 24. Hensyn rovfugler og reir

22. Hensyn til rovfugler og ugler (gammel standard, 2016)

«Før hogst skal skogeier sjekke med offentlig database, kommune eller sertifisert tømmerkjøper for å få kunnskap om hekkende rovfugler og ugler som krever spesielle hensyn, jf. tabellen under. Har skogeier fått informasjon som ikke ligger i en offentlig database skal det tas hensyn til denne.

Hekkeplass for rovfugler og ugler skal ha et hensynsområde der det ikke skal gjennomføres flatehogst eller frøtrestillingshogst (se tabellen nedenfor). Ved hogst inn mot en hekkplass skal det legges vekt på å unngå at hekkeplassen settes igjen som en «øy» i landskapet. I tillegg skal det være et område uten skogbruksforstyrrelse i hekketiden (se tabellen nedenfor). Person med skogbiologisk kompetanse godkjent av sertifisert tømmerkjøper kan gjøre endring av hensynssone og tidsperiode uten forstyrrelse fra skogbruk.»

Hensynsområde og hensynstid (hønehauk, vepsevåk)

Skogeier kan velge mellom 2 alternativer:

1. Fra 40-100 meter kan det gjennomføres lukket hogst. Hogsten utformes slik at en beholder eller utvikler sjiktning i bestandet og unngår innsyn til hekkeplassen.
2. Det avsettes et hensynsområde med radius på 80 meter uten hogst.

Minst 200 m i radius rundt hekkeplassen. Hensynsperiode: 1. mars til 31. juli. Hensyn skal tas i 10 år etter siste kjente hekking eller så lenge reiret er noenlunde intakt eller blir tydelig pyntet. Fravær av hekking skal dokumenteres.

Område og tidsperiode uten skogbruksforstyrrelse for gjeldende rovfugltreir (hønehauk og vepsevåk):

«Radius 200 m fra hekkplass eller reir i bruk. 1.mars til 31.juli.»

Tolkning

Norsk PEFC Skogstandard kravpunkt 24 (kravpunkt 22 i gammel standard) pålegger skogeier å sjekke med alle relevante, tilgjengelige kilder, og skogeier og sertifikatholder er forpliktet til å forholde seg til slik informasjon. To av sakene i rapporten (29. Vemra og 31.Bergerud) dreier seg om hogst av rovfugltreir. Bruddene fant sted før den nye standarden trådte i kraft, og tolkes derfor etter den gamle standarden. I de to sakene som er dokumentert i denne rapporten har skogeier og tømmerkjøper enten registrert eller blitt varslet om rovfugltreirene, og har ikke tatt hensyn til informasjon med offentlig databaser eller mottatt informasjon som ikke ligger i en offentlig database.

I begge tilfellene var rovfugltreiret kjent. I 29. Vemra-saken ble hønsehaukreiret rapportert til Viken Skog allerede i 2009, og hogsten utført i 2020. Kravformuleringen i den gamle standarden er ikke like tydelige som i den nye standarden, men det er utført flatehogst helt inntil reiret, som er et tydelig brudd på formuleringen «Hensynsområde og hensynstid» for hønsehauk og vepsevåk».

Det er verken gjennomført lukket hogst eller avsatt hensynsområde.

I 31. Bergerud-saken ble reiret registrert og varslet i forkant av hogsten, men Viken Skog la ikke inn opplysningen. Her er det hogd nærmere enn 50 meter fra reirplassen, og etter omfattende hogst har reirplassen blitt satt igjen som en «øy» i landskapet.

Kravpunkt 25. Hensyn til tiurleik

Kravformuleringen

Det er ikke store forskjeller mellom de to versjonene av kravpunktet, med unntak av en skjerping av ordlyden om skogeiers forpliktelse til hensyn fra «Har skogeier fått informasjon som ikke ligger i en offentlig database skal det tas hensyn til denne» til «Før hogst skal skogeier sjekke med alle relevante kilder for å få kunnskap om tiurleiker. Skogeier er forpliktet til å forholde seg til all mottatt informasjon.»

«Uavhengig av eiendomsstørrelse og eiendomsgrenser skal en tiurleik forvaltes slik at den kan fungere lengst mulig. Det kan gjennomføres hogst når det gjøres på en måte som ikke forringer forholdene på leiken. Vurdering av om det kan hogges og planlegging av hogsten skal gjøres i samarbeid med person med skogbiologisk kompetanse godkjent av sertifikatholder.»

Tolkning

Alle tiurleik-sakene er brudd på Norsk PEFC-skogstandard. Vi har hatt befaring med DNV og fått bekreftet vår oppfatning av standarden; at hogst inn mot og rundt leiken er brudd på standarden, hvis det ikke er gjort i samsvar med føringer fra tiurkyndig biolog/person. Det forringer leiken og er så ledes i strid/ brudd med Norsk PEFC skogstandard.

11 av 12 sakene under kravpunkt 24 og 25 er erkjent av Viken Skog

Syv av sakene som fremlegges i denne rapporten som brudd på kravpunkt om hensyn til tiurleik skjedde før ny standard trådte i kraft, og tolkes etter det gamle kravpunktet. Tre av bruddene er begått etter ny standard trådte i kraft og tolkes etter denne.

Øvrige kravpunkter i rapporten

Kravpunkt 6. Friluftsliv

«Naturopplevelse er en vesentlig del av friluftslivet. Kravpunktet skal bidra til å sikre mulighetene til ferdsel og naturopplevelse i skog.»

Kravpunkt 11. Hogst

«Kravpunktet skal sikre variert bruk av hogstformer og foryngelsesmetoder som balanserer hensyn til skogeiers økonomi, friluftslivets interesser, biologisk mangfold og andre

miljøverdier. Det er et mål å øke andelen lukkede hogster og småflatehogster i skoglandskapet.»

Kravpunkt 13. Livsløpstrær og døde trær

«Kravpunktet skal sikre levesteder for arter knyttet til gamle grove trær og døde trær.»

Kravpunkt 14. Terrengtransport

«Kravpunktet skal sikre at terrengskader begrenses og at utbedring skjer så raskt som mulig for å ivareta hensynet til stier og løyper og for å unngå erosjon og vannavrenning.»

Kravpunkt 27. Vannbeskyttelse

«Kravpunktet skal sikre vannkvaliteten i vann og vassdrag og bevare levesteder for arter som har naturlig tilhold ved eller i vassdraget.»

Øvrig tolkning av regelverket

Kjente forekomster: Forekomster varslet fra enkeltpersoner eller organisasjoner må ansees som kjent for sertifisert virksomhet. Hogst i påviste leveområder for trua arter uten en slik vurdering er å anse som brudd på nml . §§ 6 og 15.2. Siden lovverket ligger til grunn for sertifiseringen, vil manglende vurdering også være et brudd på sertifiseringen

Person med skogbiologisk kompetanse: Denne kompetansen må være dokumentert og etterprøvbare, og dokumentasjon må utleveres når den etterspørres.

Det samme gjelder **vurderingene** som personen har gjort i forbindelse med hogstplaner i de angitte miljøene; de må være dokumenterte (skriftlig), etterprøvbare og være tilgjengelig på forespørsel. Vurderinger som ikke kan dokumenteres må ansees som ikke utført.

MiS-metodikken: Selv om PEFC er en privat sertifiseringsordning, ville det ikke være mye forlangt at også slike undersøkelser foretas etter NiN-metodikken, da Stortinget har bestemt at NiN-metodikken skal være enerådende for naturregistreringer. Bruk av NiN vil gi en vesentlig mer detaljert informasjon om naturverdiene og et utfylt NiN-skjema vil være god og etterprøvbare dokumentasjon på de foretatte vurderingene. Uansett må registreringene, og dokumentasjonen av disse, foretas i alle skogbestander som er aktuelle for hogst – enten i forbindelse med systematiske registreringer på kommunenivå, eller i forkant av planlagte tiltak i skogen.

Mulige lovbrudd

Norsk lov ligger til grunn for sertifiseringen. For flere av disse hogstene er det også snakk om mulige grove brudd på flere lovbestemmelser, særlig følgende:

Hogstselskap og skogeier skal sjekke offentlig databaser før hogst og dermed være kjent med naturverdiene. Hogst av dokumenterte, truede naturverdier mener vi er klart brudd på naturmangfoldlovens § 6 aktsomhetsplikten. Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i § 4 og 5.

I sertifiseringen fungerer ulike registreringer, f.eks. truede arter og A- og B-lokaliteter osv., som indikatorer på at det her er stor sannsynlighet at det finnes viktige livsmiljøer som må vurderes. Dersom man unnlater slik vurdering, må det ansees som uaktsomhet.

Naturmangfoldlovens § 15, 2. ledd gir tillatelse til høsting og annen bruk av viltlevende planter og sopp så langt det ikke truer overlevelsen av den aktuelle bestanden. Hogst av levestedet til rødlistede arter (særlig truede arter) er en trussel mot artenes overlevelse, særlig sett i sammenheng med det totale omfanget av hogstinnngrep og tilsvarende reduksjon av egnede levesteder og fragmentering av disse.

Skogbrukslovens § 4, 1 ledd pålegger skogeieren å sørge for at alle tiltak i skogen blir gjennomført i samsvar med lov og forskrift, og videre: hen skal ha oversikt over miljøverdiene i egen skog og ta hensyn til dem ved gjennomføring av alle tiltak i skogen. Alle databasene som oppgis i sertifiseringssammenheng og forskrifter skal selvsagt undersøkes, og hensyn vurderes. Men også informasjon gitt til skogeier/driftsselskap som ikke er kommet inn i databasene skal vurderes/hensyntas, eksempelvis informasjon om rovfugltreir og tiurleiker.

Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på i samsvar med retningslinjene i Norsk PEFC Skogstandard.

DEL 1

Brudd på kravpunkt

22. Nøkkelbiotoper

1. Gulsrud, Modum kommune. 2016.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Gulsrud
Saksområde	Hogst av levested til truede arter
Kommune	Modum
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 7/7.
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2016
Areal	Ca 60 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ¹	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd. Naturmangfoldlovens § 6 og § 15, 2. ledd
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Ja
Vedlegg	1. Klage på fire hogster utført av Viken Skog 2. Klage på Gulsrudhogsten særskilt 3. Brev fra Viken skog v/ Per Hallgren + øvrig korrespondanse med kommunen og SFOV

Beskrivelse

Lokaliteten var levested for to truede arter før hogst; dyster korallsopp (VU) og blå slimslørsopp (VU). Skogen hadde svært høy bevaringsverdi knyttet til et stort område med rik bakkevegetasjon, og til naturskog, i form av gammel kildepåvirket kalkgranskog – som også er en truet naturtype. Området var tidligere nøkkelbiotop som senere ble frigitt. Imidlertid ble funnene av de to truede artene gjort *etter* frigivelsen, og det skulle således vært foretatt vurdering om det skulle gjenopprettes nøkkelbiotop. Slik vurdering er ikke foretatt. Biolog ble kontaktet i ettertid og avga uttalelse, men dette var ikke en nøkkelbiotopvurdering og oppfyller ikke Viken Skogs plikt etter sertifiseringen til å foreta slike vurderinger *før* hogst.

Hele lokalitetene ble snauhogd. Det ble gjort et mislykket forsøk på å sette igjen noen trær rundt artsfunna. Men disse blåste ned, noe som er påregnelig når skogen rundt avvirkes.

Registreringene av de to truede artene befant seg i driftsområdet. Kravet om ny vurdering av behovet for opprettelse av ny(e) nøkkelbiotop(er) basert på tilstedeværende livsmiljø(er) er ikke fulgt. Dette er et klart brudd på kravpunkt 21 i daværende standard.

Vi anser det også som brudd på bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd som pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på, gjennom å sikre de i nøkkelbiotop. Fordi vi regner funnet av dyster korallsopp for å ha gått tapt på grunn av hogsten, anser vi at hogsten også er brudd på naturmangfoldlovens § 15, 2. ledd, i tillegg til at den også er brudd på aktsomhetsplikten i § 6.

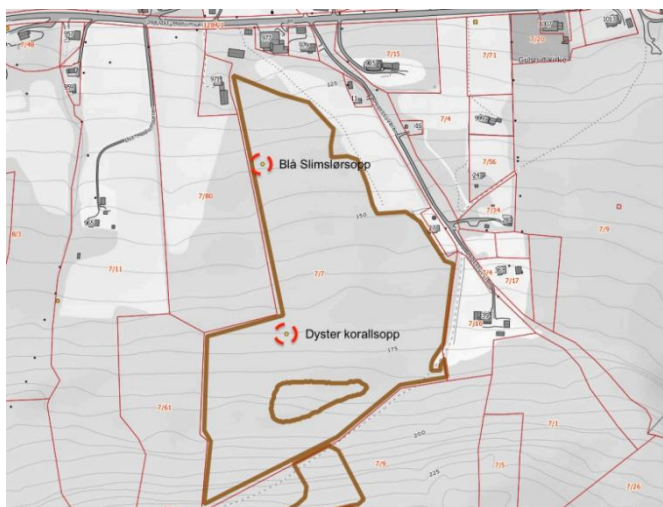
¹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

På bakgrunn av denne hogsten hevdet Viken Skog at de skulle endre sine rutiner:

«Viken skog har nå endret sine rutiner for planlegging av hensynsoner, slik at kvalitets- og miljøsjefen heretter skal varsles i alle saker, uavhengig av skogbruksleders vurderinger.»

(Per Hallgren/Viken Skog i e-post til Naturvernforbundet i Buskerud 10.03.2017)

Som det framgår av en rekke av de etterfølgende sakene i denne rapporten, har denne rutineendringen ikke medført at avviket lukkes. Truede arter og viktige livsmiljøer går fortsatt tapt som følge av manglende vurderinger av de biologiske verdiene og behovet for en eventuell opprettelse av ny(e) nøkkelbiotop(er) – til tross for sertifiseringen og behandling av avvik.

Brun strek er registrert livsmiljø. Funn av de to truede artene er markert med rødt rundt selve artsprikken.

Bildet t.v. viser funnstedet for dyster korallsopp kort tid etter hogst. Skogen hadde høye nøkkelbiotopverdier.
Bildet t.h. viser området en stund etter hogst, og hva som sto igjen rundt funnet av dyster korallsopp.

2. Vestbysetra, Øvre Eiker kommune. 2016.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Vestbysetra
Saksområde	Hogst av huldrestyforekomst og i en svært viktig naturtype
Kommune	Øvre Eiker
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 177/2
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2016 og 2020
Areal	Ca 20 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ²	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Naturmangfoldlovens § 6 og § 15, 2
Klage til sertifikatholder	Nei (ikke som vi kjenner til).
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	Ja
Vedlegg	1. Klage til Intertek, mars 2017 2. Klage til kommunen 3.Svar fra Viken Skog til kommunen. 4. + 5. Kommunens svar

Beskrivelse

Hogst i 2016 i levestedet for den den sterkt truede arten huldresty (*Usnea longissima*) (https://faktaark.naturbase.no/artnasjonal?id=9.733031_59.850905_72842).

Hogst i 2020 i et område som var registrert som en naturtype med verdi svært viktig, verdi A, men hvor registreringen ikke var lagt ut på hogsttidspunktet

(<https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00127080>). Hogsten i 2020 ble utført helt inntil to forekomster av den truede arten klengekjuke. Ingen av hogstene fulgte kravene i kravpunkt 21 om at person med skogbiologisk kompetanse skulle foreta en vurdering om det skulle opprettes nye nøkkelbiotoper.

Artsfunnene ble dokumentert i artskart i 2016, før hogsten ble gjennomført (2016).

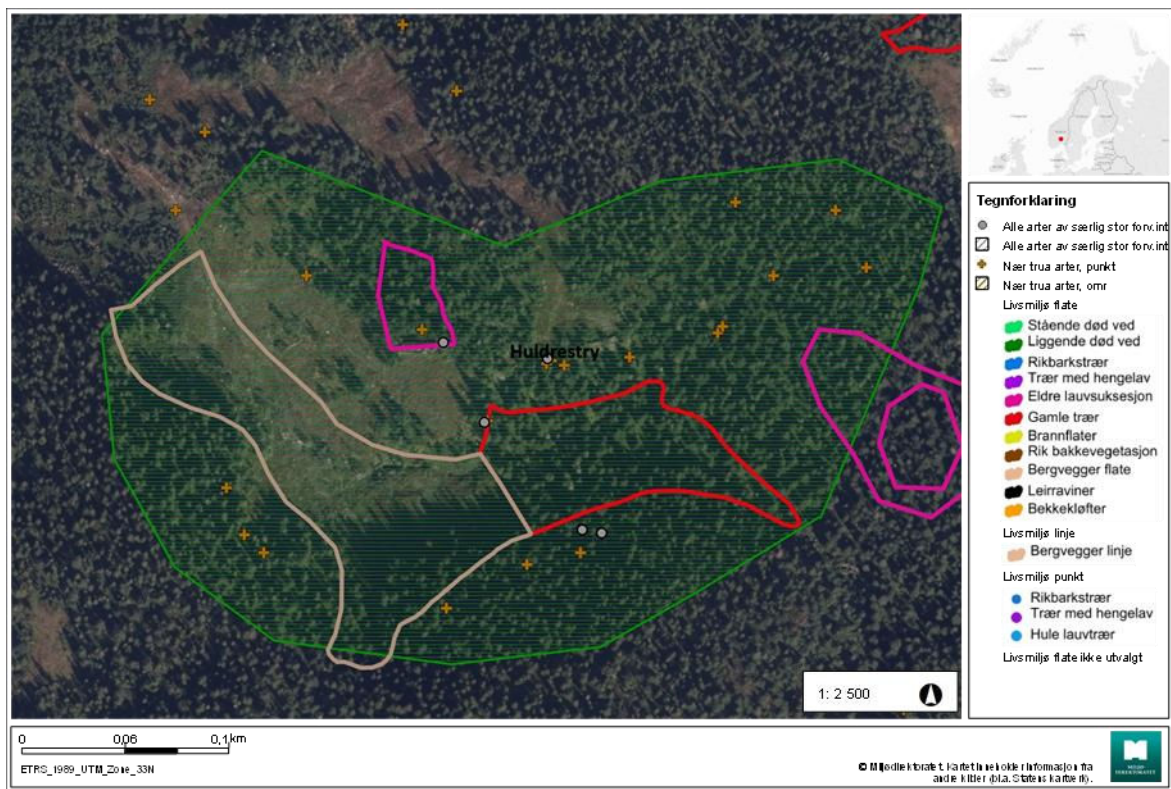
Naturtypen er lagt inn i Naturbase i mai 2017. MiS-registreringene i området er fra 2012, og har således ikke vurdert funnene av truede arter eller av naturtypen

Nye forekomster av truede arter og nye naturtyper som ikke var kjent på tidspunktet for MiS-registreringen, og som ikke tidligere er vurdert for opprettelse av nøkkelbiotop, utløser en plikt til å vurdere opprettelse av nøkkelbiotop basert på tilstedeværende livsmiljøer i området. Det er ikke utført i dette tilfellet, noe som er et brudd på PEFC, kravpunkt 21 i daværende skogstandard.

Siden artene lå ute i Artsdatabankens Artskart før hogsten, må denne også ansees som et brudd på naturmangfoldlovens § 6 og § 15 2. ledd, samt på skogbrukslovens § 4.

Når det gjelder hogst av huldrestyforekomsten, så begrunner tømmerselskapet glippen med feil på GPS-en. Dette unnskylder ikke bruddet med standardkravet om å sende inn en biolog for å vurdere opprettelse av nye nøkkelbiotoper i området.

² Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Flyfoto etter hogst. Grønnskavert område er naturtype med A-verdi, dokumentert i Naturbase i 2017. Lilla figurer er livsmiljø hengslav, rød figur er livsmiljø gamle trær og grå figur er bortvalgt livsmiljø – alle fra MiS-registreringene fra 2012. Blågrå prikker er truede arter; de to vestligste er klengeskjuka, de tre øvrige er huldrestry. Den hogde huldrestryforekomsten (registrert i 2016) ligger 5 meter inn på hogstflaten som strekker seg nordover fra forekomsten. Av figurene kan også sees at MiS-registreringen ikke har fanget opp livsmiljøer i nærområdet til huldrestryforekomster, mens klengeskjuka-forekomsten ligger på grensa til utvalgte livsmiljøer, men uten tilstrekkelig areal rundt til at levestedet bevares.

3. Åvestrudsetre, Flå kommune. 2017.

Sertifikatholder	Viken Skog
Navn på sak	Åvestrudsetre
Saksområde	Hogst i vernskog og hogst på eiendom uten MIS-registrering
Kommune	Flå
Gårds- og bruksnummer	Uregistrert sameie av gbnr 21/1, 22/2 og 22/3
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Høsten 2017
Areal	Ca. 50 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ³	10 (11). Hogst 21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Brudd på skogbrukslovens vernskogbestemmelser og vilkår for hogst
Klage til sertifikatholder	22.11.2024
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja, begge kravpunkt
Klage til Sertifiseringsselskap	15.12.2024
Vedlegg	1. Saksgang 2. Klage til Intertek 3. Mailveksling med Viken Skog 4. Hogstmelding i vernskog 5. Mailveksling med kommunen + Flybilder og stillbilde av hogsten

Beskrivelse

Hogsten er en del år tilbake, men ble oppdaget først i september 2024 i forbindelse med en annen sak på samme eiendom (Nortømmer). Det er hogd ei flate på ca. 50 dekar i vernskog sør for Aavestrudsetra i Flå. Det er på nordsiden av Gråfjell i Norefjell, sør for Tingsjø. Det har vært utfordrende å nøste opp i saken da eiendommen er et umatrikulert sameie, slik at tømmersekskapene har hatt problemer med å finne igjen saken i sine systemer. Viken Skog bekreftet etter hvert at det er de som har miljøansvar.

Før hogst i 2017 sendte skogeier en hogstmelding til kommunen hvor det var angitt fjellskoghogst som hogstform (se vedlegg). Både flybilde og foto (vedlegg) viser imidlertid at det er utført ordinær flatehogst. I tillegg var det etter hvert en del indikasjoner på at det trolig ikke var utført MIS-kartlegging på eiendommen, noe Viken Skog og kommunen ble utfordret på. I e-post av 16.12.2024 (vedlegg) erkjenner Viken Skog at MIS-registrering ikke var utført. De har ingen forklaring på dette, men viser til at saken ligger tilbake i tid og at ansvarlig skogbruksleder har sluttet.

I tillegg har Viken Skog erkjent at hogsten som er utført ikke er i tråd med hogstmelding til kommunen og kommunens vilkår. De skriver at begge forholdene registreres som avvik.

Merk at klagen til Intertek ble skrevet før det ble bekreftet at eiendommen manglet MIS-registrering. Avvikene er ikke bare brudd på PEFC, men også brudd på skogbruksloven.

³ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Tilstøtende skog er naturtypekartlagt av BioFokus (Hofton), og Jelstad har gjort funn bl.a. av den sjeldne sibirkjuka høsten 2024.

4. Såsensbogen, Øvre Eiker kommune. 2017.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Såsensbogen
Saksområde	Hogst i viktig naturtype, kalkbarskog, uten dokumentert og etterprøvbare vurdering av biolog
Kommune	Øvre Eiker
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 35/97
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2017
Areal	Ca 23 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴	21 (22). Nøkkelpotoper 9 (10). Åpenhet om miljøinformasjon
Lovbrudd	Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd Brudd aktsomhetsplikten §6 i naturmangfoldloven. Miljøinformasjonsloven §18, 4. ledd
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei

⁴ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Klage til Sertifiseringsselskap	Ja
Vedlegg	1. Informasjonskrav til Viken Skog fra NiB 2. Fornyet informasjonskrav fra Sabima 3. Redegjørelse fra Viken Skog 4. Klage til kommunen fra NiB 5. Svar på klage fra kommunen til NiB

Beskrivelse

Fragmentering av større skogsområde med truede arter, truet naturtyper, viktige livsmiljøer og HCV-skog.

Området Såsensskogen er et avgrenset område med skog av nasjonal verneverdi. Det er funnet 37 forskjellig rødlistearter i området. Se lokaliteten på Naturbase eller Kilden, eller på siden <https://gamleveien3.wixsite.com/saasensskogen> .

Deler av området er snauhogd, uten at det foreligger etterprøvbar dokumentasjon fra biolog om vurdering av opprettelse av nøkkelbiotop. Viken Skog hevder at biolog har vært involvert, men nekter å oppgi hvem, og uten at det foreligger dokumentasjon fra denne personen. Uten slik dokumentasjon er arbeidet ikke etterprøvbart, og Vikens påstander står ikke til troende. Tilfredsstillende vurdering av opprettelse av mulige nøkkelbiotoper er ikke gjennomført.

I tillegg til funn av 37 rødlistearter, har området biologisk rik bakkevegetasjon, inkludert kalkbarskog som har særlig høy bevaringsverdi (viktig livsmiljø). Hogsten er foretatt tett inntil mange funn av truede arter, og er på til sammen ca 23 dekar. En art, bruntuppkorallsopp (VU), var funnet i driftsområdet, og skulle således utløst vurdering om opprettelse av ny nøkkelbiotop. I etterkant ble det registrert naturtyper helt inn til hogstfeltet som ble gitt svært høy lokalitetskvalitet. De samme naturtypene fantes også i området der hogsten ble gjennomført. De gjenstående områdene på siden av hogstfeltet er registrert etter Miljødirektoratets instruks og gitt KU-verdien svært stor verneverdi. Det hogde området innehadde tilsvarende kvalitet.

Det var gjort 7 funn (truede arter) i og tett på driftsområdet før hogst som utløser en vurderingsplikt. Naturvernforbundet mener at det i slike tilfeller må foretas en vurdering av behovet for opprettelse av nøkkelbiotop, slik det beskrives i kravpunkt 22. Et slikt syn støttes også av PEFC Norge, etter forespørsel fra oss:

«Registreringer i eller inntil driftsområdet (som potensielt kan gi et MiS-livsmiljø som går inn i driftsområdet) skal utløse en nøkkelbiotopvurdering.»

Kravet om å vurdere opprettelse av nøkkelbiotop basert på tilstedeværende livsmiljø(er) er ikke fulgt. Brudd på kravpunkt 21 i forrige PEFC Skogstandard.

Viken skogs avvisning av krav om miljøinformasjon rundt hogstplaner og om gjennomført vurdering av mulig opprettelse av nøkkelbiotop etter kravpunkt 21, er brudd på kravpunkt 9:

Kravpunkt 9. Åpenhet om miljøinformasjon.

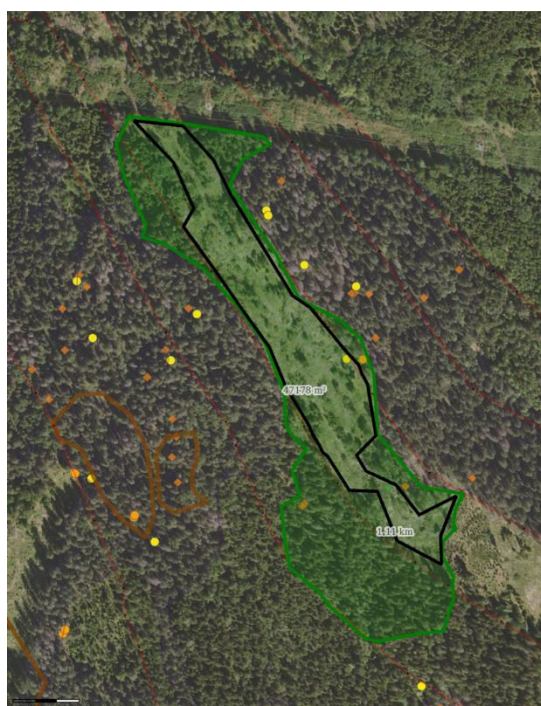
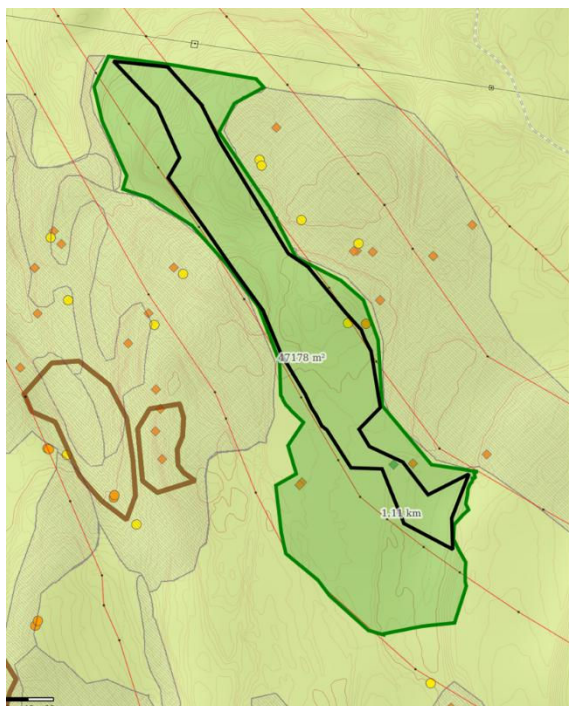
«Krav om miljøinformasjon etter Miljøinformasjonsloven om data fra miljøregistreringer eller annen type miljøinformasjon knyttet til forvaltningen av skogressursene på eiendommen

skal gis når det blir krevd. Informasjon skal utleveres snarest mulig og senest innen en måned etter at kravet er mottatt. (jf. Miljøinformasjonsloven §18)»

Krav om innsyn i hogstplaner og dokumentasjon av biologens vurderinger er åpenbart slik informasjon som omfattes både av kravpunkt 9 og av miljøinformasjonslovens bestemmelser.

T.v.: flyfoto etter hogst. Naturtypelokaliteter etter miljødirektoratets instruks, vist som fylte figurer. Disse er gitt svært stor KU-verdi. Denne naturtypekartleggingen ble utført etter hogsten. Området som ble hogd innehadde de samme kvalitetene.
T.h.: foto fra hogstfeltet

Grønne fylte figurer viser skog med livsmiljøkvaliteter etter MiS-metodikk som skulle vært fanget opp av skogbrukets miljøregistreringer. Lilla figurer er viktige naturtyper registrert etter miljødirektoratets instruks (registrert i etterkant av hogsten). Figurer i brunt omriss er hva som er avsatt i nøkkelbiotoper. Prikker er funn av rødlistearter. Figur i svart omriss er område forringet av hogsten uten nødvendig nøkkelbiotopvurdering (bruddet). Rød strek er eiendomsgrense.

5. Hval (Dokkaløypa), Modum kommune. 2019.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Hval (Dokkaløypa)
Saksområde	Hogst av truet art, truet naturtype, naturtypelokaliteter og viktig livsmiljø
Kommune	Modum
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 22/3
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2019
Areal	32 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ⁵	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Naturmangfoldlovens § 6 og § 15, 2 ledd. Skogbruksloven § 4, 1. ledd og bærekraftforskriftens § 5, 1. ledd
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Ja
Vedlegg	1. Krav fra Naturvernforbundet i Buskerud om dokumentasjon fra Viken Skog 2. Klage til kommunen 3. Svar fra Viken Skog til Naturvernforbundet i Buskerud

Beskrivelse

Hogst av truet art, truet naturtype og naturtypelokaliteter i form av lågurt-kalkfuruskog og bekkekløft, samt viktig livsmiljø.

Hogst av forekomst av den truede arten lammesopp (VU) og naturtype med stor KU-verdi. Hogsten omfatter skog med høye bevaringsverdier for biologisk mangfold i form av eldre kalk- og lågurtskog. Arter og naturtyper innenfor driftsområdet var registrert og dokumentert i Naturbase allerede i 2018 (i god tid før hogsten begynte).

Link til naturtypene: [Faktaark Hvalsbekken 1](https://nina-aktaark.miljodirektoratet.no/naturtyper/?id=NINFP1810044198) <https://nina-aktaark.miljodirektoratet.no/naturtyper/?id=NINFP1810044198> og [Faktaark Hvalsbekken 2](https://nina-aktaark.miljodirektoratet.no/naturtyper/?id=NINFP1810044198)

PEFC stiller krav til vurdering av opprettelse av ny(e) nøkkelbiotop(er) ved forekomst av truede arter og truede naturtyper. Det er ikke utført. Det ble forsøkt gjensatt en liten hensynsone rundt den truede arten, men denne blåste ned etter kort tid, og var allerede i utgangspunktet utilstrekkelig for å ivareta forekomsten.

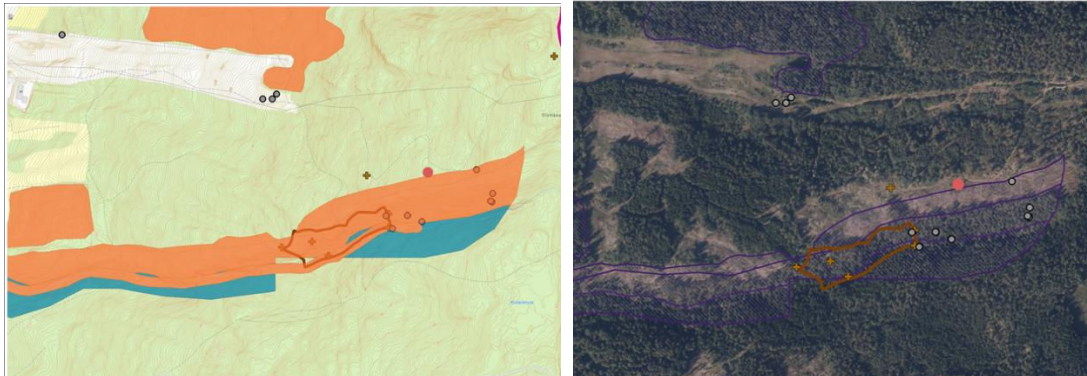
Viken skog hevder at informasjon om verdiene ikke lå i basene da driftsplanleggingen ble avsluttet. Naturtypen var publisert i Naturbase ca 6 måneder før hogst, og artsfunnet ca 2 måneder før. Det må tilføyes at Viken Skog likevel må ha visst om den truede arten; levestedet var ved hogsten merket med Viken Skogs miljøbånd, se bilde under, hvilket må forstås som operativ planlegging hvor slike forekomster skal vurderes.

⁵ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

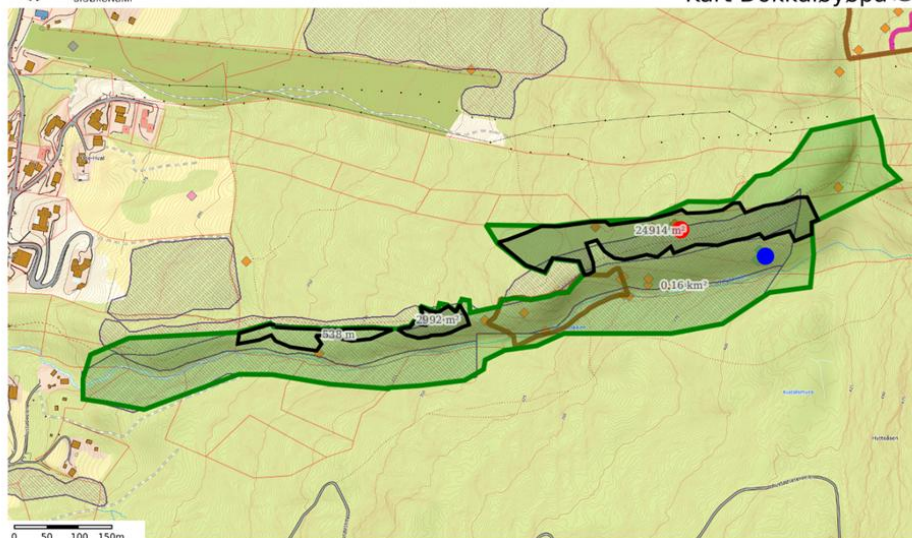
Kravet om å vurdere behovet for nøkkelbiotop basert på tilstedeværende livsmiljø(er) er ikke fulgt. Brudd på kravpunkt 21 i forrige PEFC Skogstandard.

At Artskart og Naturbase ikke blir konsultert kort tid før hogst mener vi også er et brudd på aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven. Hogst av truet art bryter også med naturmangfoldloven §15, 2. ledd.

Livsmiljøene som ble hogd hadde høy bevaringsverdi, noe som burde vært avdekket ved planlegging av driften. Derfor anser vi det også som brudd på bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd, som pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på.

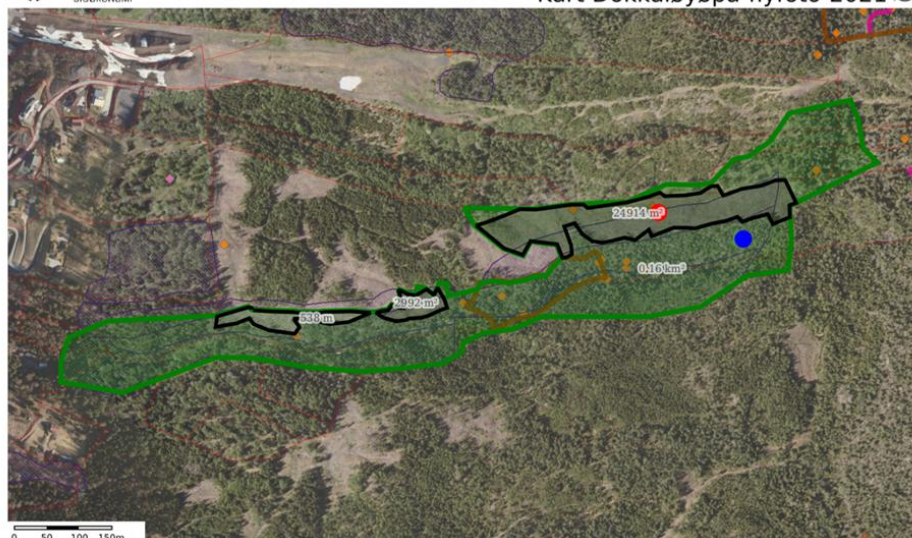
T.v.: Kart som viser naturtypelokaliteter, etter miljødirektoratets instruks. Grå sirkler viser truede arter. Nær truede arter er markert med brune kryss. Rød sirkel er artsfunnet (lammesopp, VU) omtalt i saken T.h.: flyfoto etter hogst.

Koordinatsystem: UTM 33

kilden.nibio.no

10.06.2024

Koordinatsystem: UTM 33

kilden.nibio.no

10.06.2024

Grønne fylte figurer viser skog med nøkkelbiotopkvaliteter etter MiS metodikk for hogster i form av livsmiljøene rik bakkevegetasjon og bekkekløft. Disse verdiene er ikke fanget opp av skogbrukets miljøregistreringer. Lilla figurer er viktige naturtyper registrert etter miljødirektoratets instruks. Figur i brunt er hva som er avsatt i nøkkelbiotop per dags dato. Prikker er funn av rødlistearter hvor rød runding er det omtalte funnet av lammesopp, mens blå runding er funn av rød skogfrue som er en utvalgt art med egen forskrift. Figur i svart omriss er område forringet av hogst uten nødvendige vurdering.

Bilde som viser hva som ble satt igjen av trær rundt den truede arten lammesopp. Arten lever i symbiose med grantrær i eldre kalkgranskog. T.h.: dokumentasjon av at miljøverdiene var kjent ved hogst; bånd med «miljøhensyn» var satt opp rundt funnet av lammesopp.

6. Sandbekk, Krødsherad kommune. 2019.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Sandbekk
Saksområde	Hogst i nøkkelbiotop
Kommune	Krødsherad
Gårds- og bruksnummer	176/4
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Etter 2019
Areal	Nøkkelbiotop: 11 da, del av større hogstflate
Brudd på PEFC kravpunkt ⁶	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	
Har sertifikatholder erkjent avvik	
Klage til Sertifiseringsselskap	
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Nøkkelbiotopen som er hogd er registrert av Viken Skog i 2019, og skulle forvaltes urørt. Som det framgår av flybildet under, er hele biotopen flatehogd. Dette er et opplagt brudd på nøkkelbiotopbestemmelsene.

Avvirket nøkkelbiotop Sandbekk i Krødsherad. Kilde: Naturbase.no

⁶ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

7. Eikeværingen midtlia, Modum kommune. 2020.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Eikeværingen midtlia
Saksområde	Hogst av truet art, fredet art, og HCV-kalkgranskog
Kommune	Modum
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 1/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2020
Areal	35 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ⁷	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Naturmangfoldlovens § 6 og §15, 2. Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1.-4. E-postutveksling mellom Naturvernforbundet i Buskerud og Viken Skog 5. Faktaark med Naturvernforbundets kommentarer.

Beskrivelse

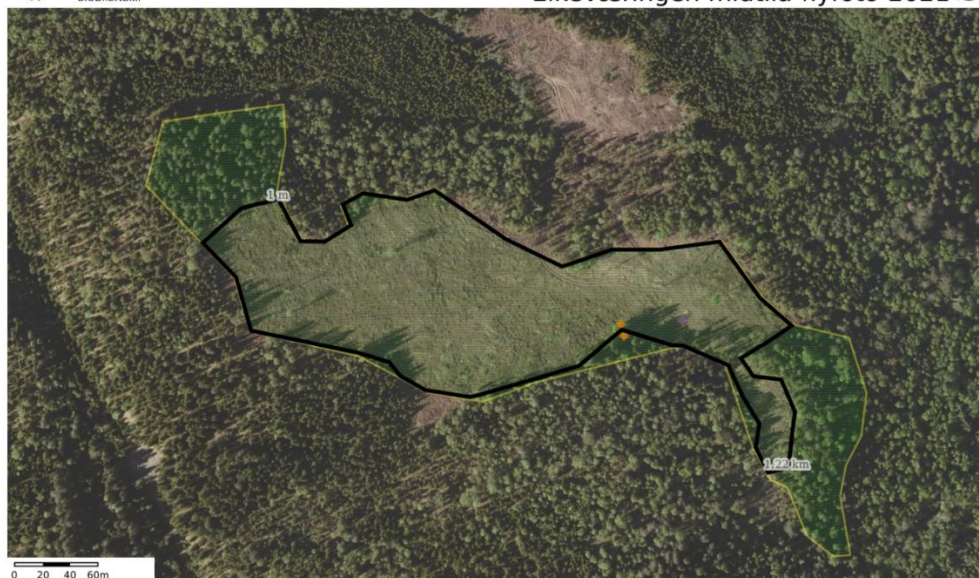
Hogst av naturtype A-verdi, truet naturtype og truet art, fredet art, viktig livsmiljø. HCV-skog.

Lokaliteten befinner seg øst i Modum og er helt klart et viktig livsmiljø for rødlistearter av høyeste verdi. Teigen ligger i en truet naturtype, som også kvalifiserte som HCV 1 og HCV 3 skog (High Conservation Values). Området karakteriseres også som nasjonalt verneverdig (verdi 5) sammen med eksisterende reservat er vurdert som nasjonalt verneverdig (se: [Kalkskog2018_SvarverudelvaN.pdf \(biofokus.no\)](#)). Det er også registrert en truet art i hogstområdet (klengekjuke), samt den fredede arten grønnsko. Begge er ødelagt av hogsten. Omtrent hele lokaliteten er blitt snauhagd (35 dekar). Viken skog viser til at naturtypen ble vurdert i forbindelse med revisjon av MiS-registreringene i kommunen, men dette kan de ikke dokumentere, og hvordan lokaliteten er blitt vurdert er ukjent. Manglende dokumentasjon må ansees som brudd på kravpunkt 21. Naturvernforbundet i Buskerud mottok fra Viken Skog en oversikt over hvilke funn som ble vurdert ved MiS-revisjonen. Verken registreringene av klengekjuke eller grønnsko var med der. Siden disse registreringene lå i driftsområdet, skulle registreringen av klengekjuke utløst en dokumentert vurdering på bakgrunn av tilstedeværende livsmiljøer som finnes der (rik bakkevegetasjon). Viktige vurderinger ved hogst skal dokumenteres. Derfor er dette brudd på kravpunkt 21 i daværende PEFC Skogstandard.

Det er også brudd på bærekraftforskriftens § 5, 1. ledd som pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på. Det må også ansees som brudd på naturmangfoldlovens § 6 (aktsomhetsplikten) og § 15, 2. ledd for å ha ødelagt levestedet til en fredet art, og fordi hogsten truer overlevelsen til bestanden av arten klengekjuke (VU).

⁷ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Kommunikasjonen med Viken Skog dokumenterer at vurdering av evt. nye nøkkelbiotoper ikke er dokumentert, og dermed ikke etterprøvbart. Viken Skog påtar seg ikke noe ansvar for at naturtypen ikke er vurdert ved revisjon av MiS (e-post til Naturvernforbundet i Buskerud fra Diana Eckert/Viken Skog 19.04.2024), til tross for at det i rapporten fra dette arbeidet (Viken Skog: Sluttrapport miljørevisjon for kommunene Modum, prosjektperiode 2019-2021) hevdes at *alle* naturtyper av A og B-verdi er vurdert for om de skal kartlegges. Revisjonsarbeidet ble utført av Viken Skog.

Eikeværingen. Hogstfeltets avgrensning (svart strek) innenfor naturtypen (gul strek).

Kalkgranskog er ganske vanlig i området, her et grunnlendt parti i øvre del av kjerne 1. Foto: Tom Hellik Hofton. Kilde: Narin

8. Labro, Kongsberg kommune. 2020.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Labro
Saksområde	Hogst av rik sandfuruskog
Kommune	Kongsberg
Gårds- og bruksnummer	117/1
Hogstform	Flatehogster
Hogst utført	2020
Areal	Ca 35 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ⁸	21 (22). Nøkkelpiotoper 10 (11). Hogst
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Dokumentasjon	1. Notat etter hogst 2. Bilder sandfuruskoger

Beskrivelse

Hogst av rik sandfuruskog

Hogstene ved Labro, Kongsberg kommune, omfatter ca 35 da, og er utført i 2020 av Viken Skog, i den eldste delen av skogen. Hogsten kunne vært enda større om ikke rovfuglreir begrenset omfanget noe. Likevel ble det hogd innenfor hensynssonen til to av hønsehaukens reir. Dette var skog med en alder på over 120 år med enkelttrær anslått opp mot 200 år. Dette er svært uvanlig i lavlandet og spesielt i sandområder. Muligheten for forekomst av store naturverdier i området ble formidlet til Viken Skog SA og kommunen av SABIMA og Naturvernforbundet i Buskerud i 2017/2018.

PEFC stiller krav om hensyn til kjente naturverdier i kravpunkt 21:

Der skogbrukstiltakene vil kunne berøre kjente forekomster av truede arter, truede naturtyper eller nasjonalt viktige naturtyper (A-verdi) etter DN Håndbok 13, og informasjonen om artene/naturtypene ikke tidligere er vurdert i forbindelse med utvelgelse av nøkkelpiotoper, skal person med skogbiologisk kompetanse vurdere om det bør etableres en eller flere nøkkelpiotoper i området.

Når tømmerkjøper er varslet om verdiene, må disse ansees kjent. I denne saken er varselet ignorert, og det ble ikke foretatt noen vurdering av områdets verdier før hogst.

I ettertid har det vist seg å være større mengder rødlistede arter her, derav blåfotstorpigg (NT), furugråkjuke (VU), skogjamne (NT), rødtuppsopp (NT/EN), dyster korallsopp (VU) og muligens hybridgrannjamne (EN). Det er mye av den sterkt truede hybridgrannjamnen og

⁸ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

grannjamnen (CR) i nærområdene, og dette burde vært undersøkt før hogst. Funnene viser samtidig at dette er den rødlistete naturtypen rik sandfuruskog.

Sertifiseringsbruddet består i at naturverdiene ikke er kartlagt på forhånd, på tross av varslinger over flere år. Funn av svært mange rødlistede arter det siste året i storområdet teigen er en del av, viser at undersøkelser skulle blitt foretatt. Samme type flatehogster over flere år i Kongsberg-regionen har nå medført at denne naturtypen er blitt svært sjelden.

Flybilde av hogsten ved Labro, Kongsberg

9. Knerten/Brekkeskogene, Øvre Eiker kommune. 2020.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Knerten/Brekkeskogene
Saksområde	Hogst av truede arter
Kommune	Øvre Eiker
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 111/6
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2020
Areal	32
Brudd på PEFC kravpunkt ⁹	21 (22). Nøkkelbiotoper 9 (10). Åpenhet om miljøinformasjon
Lovbrudd	Naturmangfoldlovens § 6 og § 15, 2 ledd. Bærekraftforskriftens § 5, 1. ledd og skogbruksloven § 4
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei, ikke etter det vi kjenner til
Klage til Sertifiseringsselskap	Ja
Vedlegg	1. Krav om informasjon fra Naturvernforbundet i Buskerud til Viken skog 2. E-postkorrespondanse Viken Skog og Naturvernforbundet i Buskerud 3. Hogstplan Brekke 4. Klage til kommunen 5. Svar på klage fra kommunen

Beskrivelse

Hogst av truede arter.

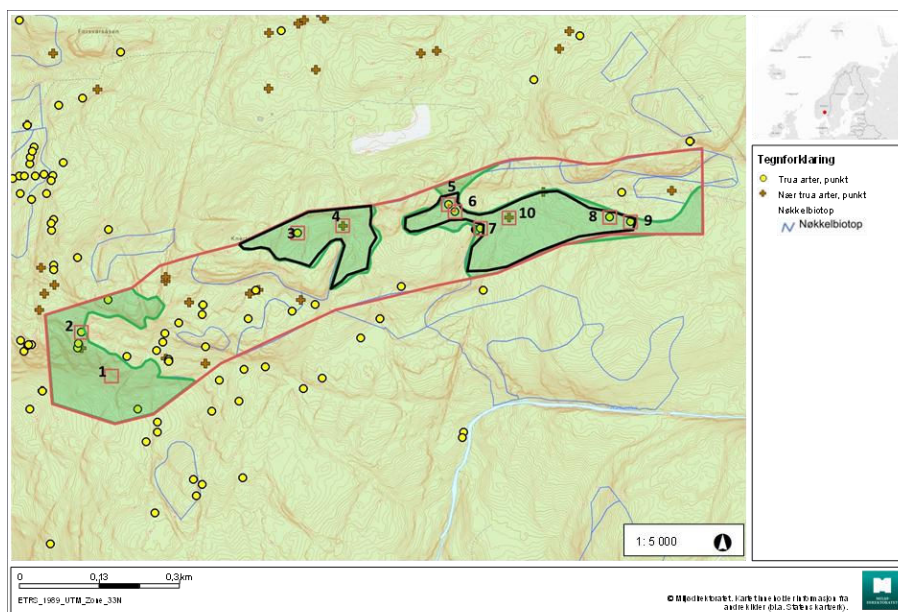
Flatehogst av skog med svært høye bevaringsverdier, både i form av gamle trær, liggende dødved, samt optimal kalkgranskog og rik kildeskog. Ulike typer skog på samme sted forsterker skogens samlede verdi (nøkkelbiotopverdi). Totalt 32 dekar med bevaringsverdig skog er hogd. Hogsten ødela levestedet til tre truede arter; prikkporekjuke (VU), sjokoladekjuke (VU) og gul snyltekjuke (VU på hogsttidspunktet, senere nedklassifisert til NT).

Viktige områder og verdier knyttet til kalkbarskog (rik bakkevegetasjon), som ikke tidligere var kartlagt i forbindelse med MiS-registreringene, er ikke vurdert ved planlegging av hogsten. Det gjelder for eksempel rundt forekomsten av prikkporekjuke, og området lengst sørvest i hogstplanen. Også her er det store verdier knyttet til rik bakkevegetasjon som ikke er vurdert. Dette er derfor brudd på kravpunkt 21 i forrige PEFC Skogstandard. Naturvernforbundet i Buskerud har etterspurt dokumentasjon fra personen med skogbiologisk kompetanse som etter Viken Skogs påstand skal ha befart området før hogst. Informasjonen nektes utlevert av Viken Skog. Ikke etterprøvbare påstander fra sertifikatholder er ikke akseptabel tilfredsstillelse av kravpunkt 9 (10) og 21 (22). Både fagpersonens kompetanse, og de konkrete vurderingene som er gjort, må kunne ettergås.

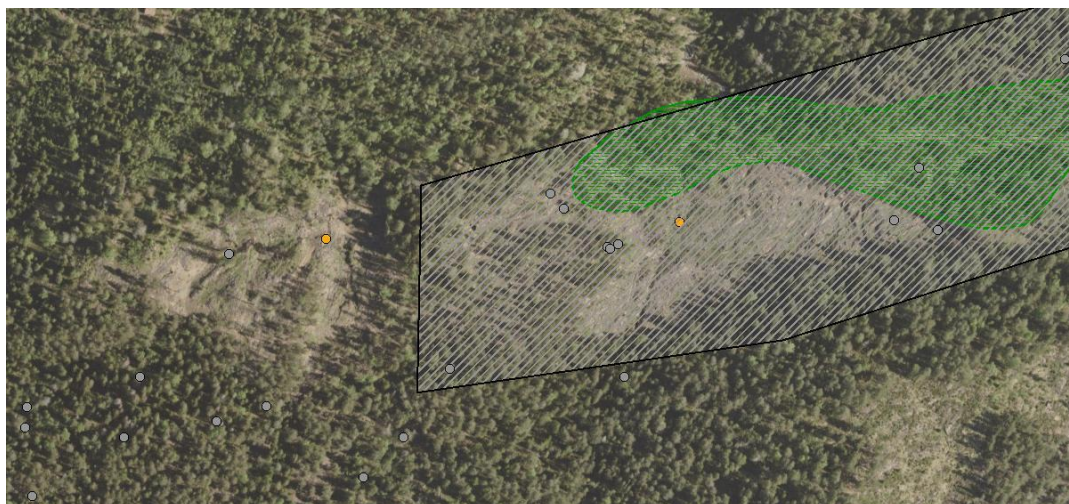
⁹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Brekkeområde i Øvre Eiker er et helt unikt skogsområde, med naturverdier av nasjonal eller internasjonal verdi. Innenfor et naturlig avgrenset område er det dokumentert hele 61 rødlistearter, hvilket er et av de høyeste antallene som er påvist for et skogsområde i Norge. Her finnes en rekke viktige naturtyper som gammel barskog, kalkbarskog, kalklindeskog, kalkberg, rik sumpskog og rikmyr. Se: <https://gamleveien3.wixsite.com/brekkeskogene>

Manglende utlevering av miljøinformasjon om biologens vurderinger er i seg selv et klart brudd på kravpunkt 9 (10) i PEFC Skogstandard, og manglende dokumentasjon av en eventuell vurdering av behovet for nye nøkkelbiotoper må ansees som fravær av slik vurdering.

Grønne fylte figurer viser skog med nøkkelbiotopkvalitet etter MiS-metodikk i form av livsmiljøene rik bakkevegetasjon, liggende dødved og gamle trær - før hogst. Dette er ikke fanget opp i skogbrukets MiS-registreringer. Arealet skulle vært vurdert for nøkkelbiotop ved hogstplanlegging. Lyse blå polygoner avgrensar nøkkelbiotoper. Prikker er funn av rødlistearter, hvor gule rundinger er truede arter. Røde kvadrater med nummer viser til registreringer som skulle utløst nøkkelbiotopvurdering ved hogstplanleggingen. Figur i svart omriss er områder forringet av hogsten uten tilstrekkelige vurderinger.

Flybilde av hogstområdet med markering av truede arter som grå prikker, ansvararter med gule prikker og leveområde for barlind med skravur.

Flyfoto etter hogst.

Bilde etter hogst som viser funnstedet til arten prikkporekjuke, oppe til venstre i bilde.

Bilde tatt etter hogst ved ett av funnstedene (i haugen med hogstavfall) til gul snyltekjuke (den gang truet). Bilde av berggrunnen viser også tydelig forekomsten av knollekalk i området, som gir opphav til kalkrik vegetasjon.

10. Steinsåsen, Hole kommune. 2020.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Steinsåsen i Hole
Saksområde	Hogst i naturtypelokalitet med A-verdi. Manglende/feilaktig nøkkelbiotopvurdering
Kommune	Hole
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 188/335
Hogstform	Plukkhogst og gjennomhogst.
Hogst utført	2020
Areal	Ca 35 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ¹⁰	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd Brudd aktsomhetsplikten §6 i naturmangfoldloven.
Klage til sertifikatholder	Ja, 2022
Har sertifikatholder erkjent avvik	Uvisst
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Klage til sertifikatholder 2. Krav om dokumentasjon på vurdering av nøkkelbiotop etter PEFC Skogstandard 3. Viken skogs miljøvurdering 4. Redegjørelser fra PEFC

Beskrivelse

Hogst i naturtypelokalitet A, truede arter, rødlistet naturtype og viktig livsmiljø. HCV-skog uten tilfredsstillende og etterprøvable vurdering av behovet for opprettelse av nye nøkkelbiotoper.

Lokalitet med svært høye bevaringsverdier, svært viktig, i form av kalkbarskog. Det var gjort en rekke funn av rødlistearter, dokumentert i Naturbase. Etter vår vurdering en klar HCV-skog og viktige livsmiljøer (High Conservation Values).

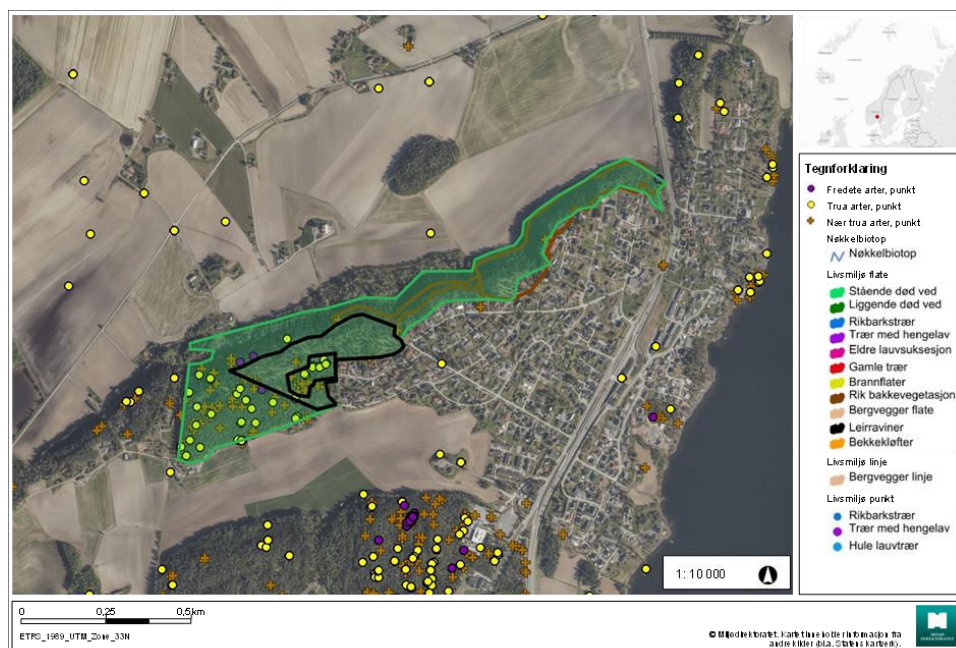
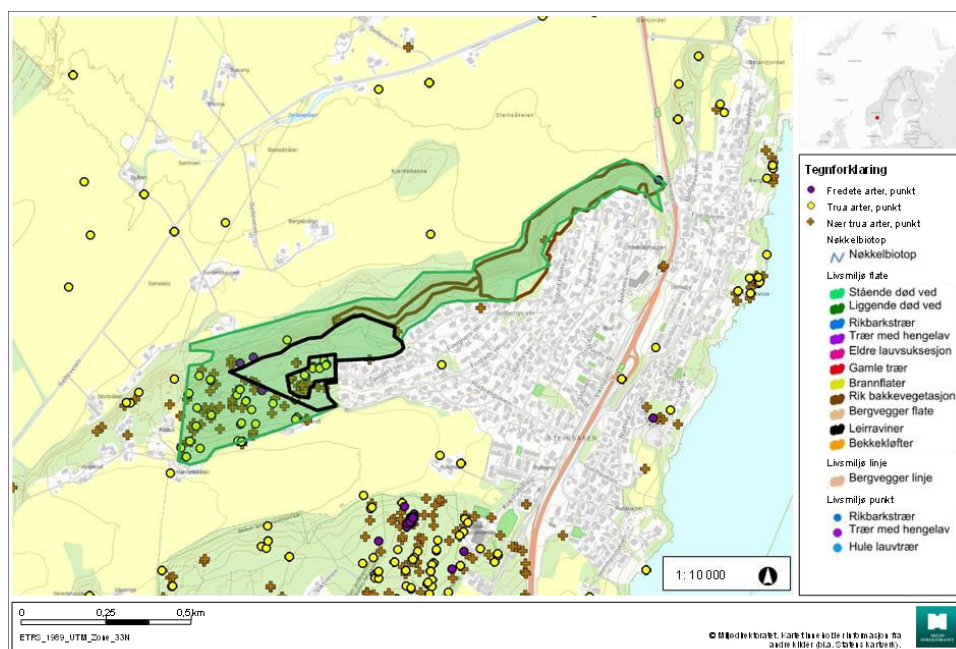
Viken Skog påsto det ble avsatt en liten flekk med nøkkelbiotop rundt de truede artene før hogsten. Imidlertid ble resten av teigen - også innenfor naturtypen - hogd i et slikt omfang at verdiene ble redusert (ca 35 dekar). Hogsten ble foretatt uten at *hele* området ble vurdert for nøkkelbiotop på grunnlag av tilstedeværende livsmiljøer. Dette er derfor brudd på kravpunkt 21 i daværende PEFC Skogstandard, samt brudd på bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd, som pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på.

Omtrent alt av eldre trær ble hogd. Avgrensningen av nøkkelbiotopen i nordøst var vilkårlig fastsatt, MiS-metodikk er ikke fulgt.

Det er et krav om at nye nøkkelbiotoper, etter skogstandard, skulle rapporteres til blant annet Kilden. Per 25.1.2025 lå det fortsatt ingen nøkkelbiotop som vises i denne

¹⁰ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

kartløsningen, som de påstår skulle ha vært opprettet (se vedlegg). Det virker sannsynlig at det vi fikk av informasjon om opprettelse av nøkkelbiotop ikke medfører riktighet.

Grønn fylt figur viser naturtypen kalkbarkskog, som også skulle vært fanget opp etter MiS metodikk i form av livsmiljøet rik bakkevegetasjon - før hogst, men som ikke var fanget opp i MiS-registreringen. Prikker viser funn av rødlistearter på tidspunktet for publisering av denne rapporten, hvor gule rundinger er truede arter og brune kryss er nær truede arter. Figur i svart omriss er område forringet av hogst som skulle vært vurdert for opprettelse av nøkkelbiotop ut fra nærheten til truede arter.

11. Bentehyttåsen, Modum kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Bentehyttåsen
Saksområde	Hogst i nøkkelbiotop
Kommune	Modum
Gårds- og bruksnummer	146/8
Hogstform	Flatehogst av to nøkkelbiotoper.
Hogst utført	Etter 2021
Areal	Ca 35 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ¹¹	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Hogst i nøkkelbiotoper.

To nøkkelbiotoper er registrert av Viken Skog i 2021 og skulle forvaltes som eldre løvsuksesjon, men er fullstendig flatehogd og ødelagt. Kun et fåtall trær står igjen. Flybilder fra 2005 viser store antall løvtrær som ikke lenger finnes.

Hogst i to nøkkelbiotoper ved Bentehyttåsen i Krødsherad. Kilde: Naturbase.no

¹¹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

12. Gjuva, Flesberg kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Gjuva
Saksområde	Flatehogst i naturtyper. Ulovlig veibygging
Kommune	Flesberg
Gårds- og bruksnummer	7/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Høst/vinter 2021
Areal	5 da
Brudd på PEFC kravpunkt ¹²	21 (22). Nøkkelibiotoper
Lovbrudd	Brudd på Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier § 2, 1. ledd Lov om skogbruk § 4, 1. ledd.
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	-
Vedlegg	1. Faktaark

Beskrivelse

Flatehogst i naturtyper, ulovlig anlagt skogsbilvei.

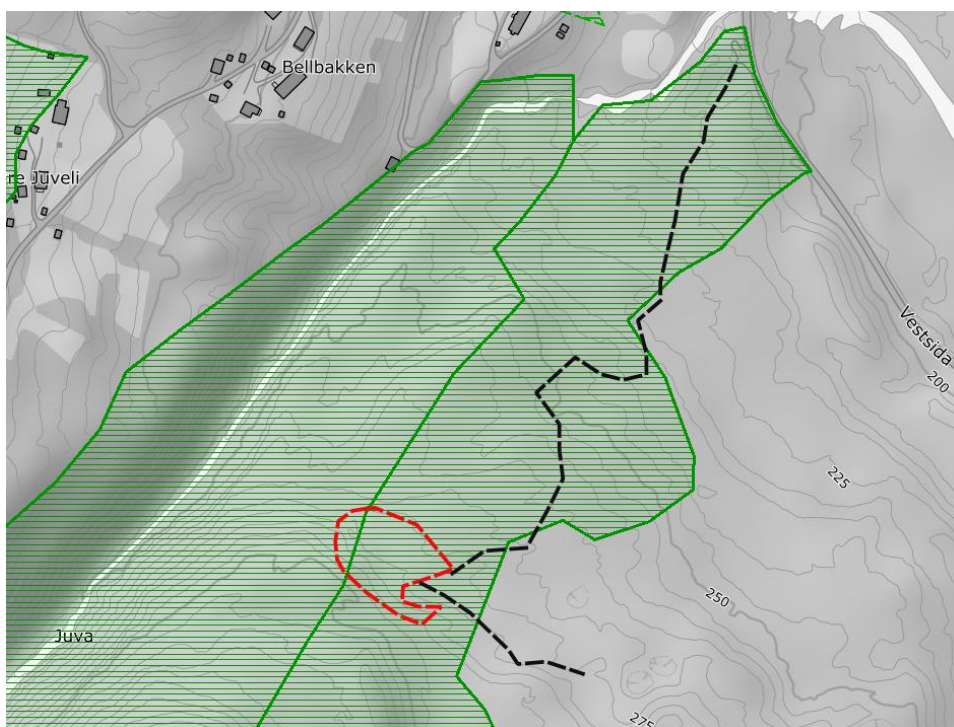
Flatehogst innenfor naturtyper med A- og B-verdi uten at det er foretatt biofaglig vurdering om opprettelse av nøkkelibiotop, foretatt høst/vinter 2021. I tillegg er skogsvei ulovlig anlagt uten søknad om byggetillatelse (jf. § 2-1 i forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier).

Det ble i 2005 avsatt en nøkkelibiotop langs med Gjuva. I 2008 ble det foretatt naturtyperegistrering i området og avgrenset en naturtype med A-verdi med et betydelig større areal enn nøkkelibiotopen og i tillegg en tilgrensende naturtype med B-verdi. Hogsten har i hovedsak skjedd innenfor naturtypen med B-verdi, men også delvis innenfor en A-biotop av naturtypen «Bekkekløft og bergvegg». Innenfor denne naturtypen var det per 12.12.2022 funnet 13 rødlistede arter.

Etter PEFCs daværende kriteriesett (kravpunkt 21) skal person med skogbiologisk kompetanse vurdere områder med A-biotop før hogst, med sikte på å vurdere, evt. etablere nye nøkkelibiotoper. Dette er ikke foretatt. Naturtypene er registrert og dokumentert etter avsettingen av nøkkelibiotop, og må således ansees som ny informasjon som krever en vurdering av biolog om det skal opprettes nøkkelibiotop eller om den eksisterende skal utvides

Det er bygget driftsvei uten at det er søkt godkjenning etter landbruksveiforskriften. Viken Skog SA har hevdet at veien var der fra før, men befarig i regi av Naturvernforbundet utelukker dette, og det finnes heller ikke vei inntegnet i aktuelle kart på den nybygde strekningen.

¹² Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Figur 1. Rød stiplet linje viser avgrensning av hogst, svart stiplet linje viser trasé for nybygd skogsvei, og grønne figurer viser A-biotop (t.v) og B-biotop (t.h.).

Fersk hogst i B-biotop, like ved grensa til A-biotopen.

13. Godfarfoss, Nore og Uvdal kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Godfarfoss
Saksområde	Hogst i biologisk viktig område
Kommune	Nore og Uvdal
Gårds- og bruksnummer	44/4
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2021
Areal	Ca 100 da av en total flatestørrelse på 800 da hvor så godt som alle døde trær er tatt ut.
Brudd på PEFC kravpunkt ¹³	21(22). Nøkkelpotoper
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	
Har sertifikatholder erkjent avvik	
Klage til Sertifiseringsselskap	
Vedlegg	1. Biofokus-notat 2020-57 2. Biofokus-rapport 2021-031.

Beskrivelse

Hogst i verdifull furuskog.

I forbindelse med planarbeidet for utbygging av kraftverk i Godfarfoss, foretok Biofokus i 2020 forundersøkelser av naturverdiene i tilstøtende områder. Undersøkelsen indikerte svært store naturverdier knyttet til den aktuelle lokaliteten. Rapport fra forundersøkelsen ble sendt både til grunneierne og til Viken Skog. Likevel ble hogst igangsatt i 2021.

I rapporten heter det, under avsnittet om kompenserende tiltak:

«Vi har laget et forslag til areal som kan vurderes for vern i kart under: Området gjelder mellom elva og eksisterende grusvei og mellom kraftlinja og grusvei. Den gamle furuskogen i området her kvalifiserer for verdi B eller A etter DN-håndbok 13, og det er sannsynlig at området kan oppnå to stjerner (**) i vernesammenheng.»

BioFokus-notat 2020-57, side 17 Naturverdier ved Godfarfoss kraftverk

Ytterligere registreringer ble foretatt i 2021, og viste et større område av nasjonal verdi (***/*). Da var imidlertid det aktuelle delområdet allerede hogd. (Se BioFokus-rapport 2021-031 «Kunnskapsoppdatering og oppfølging av hensyn til naturmangfold ved utbygging av Godfarfoss kraftverk ved Dagali, Viken»).

Det ble ikke foretatt nærmere kartlegginger av området i forbindelse med hogsten i 2021, ei heller vurdert opprettelse av nøkkelpotoper eller HCV, på tross av varslingene som lå i Biofokus-notat 2020-57. Naturvernforbundet legger til grunn at både grunneier og Viken Skog hadde kjennskap til at området hadde store naturverdier, og at det derfor skulle vært vurdert opprettet nye nøkkelpotoper av en person med skogbiologisk kompetanse.

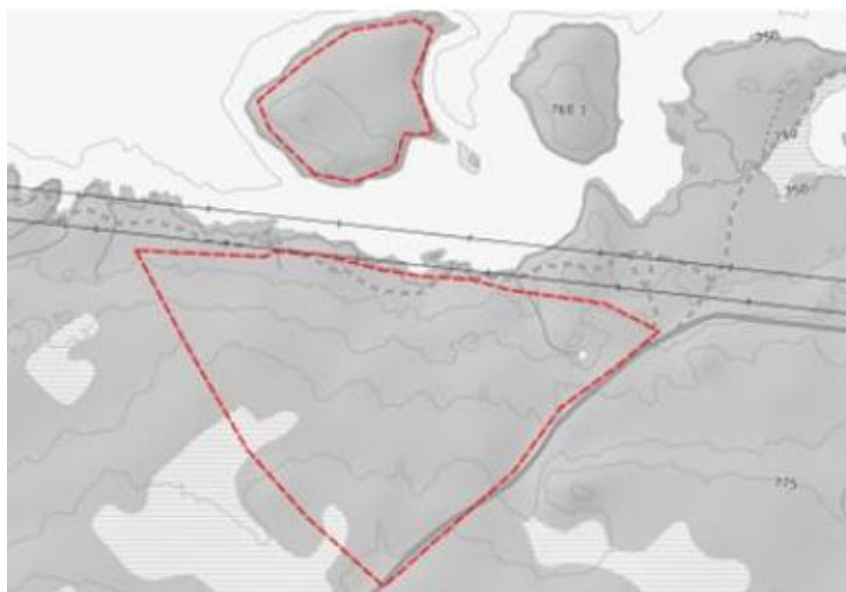
¹³ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Ut fra informasjonen som ligger i Kilden på www.nibio.no, ble området MiS-registrert i 2007. Det er ikke avsatt nøkkelbiotop eller MiS-figur i hogstområdet, til tross for et svært høyt antall gamle trær (mer enn 200 år gamle) og store mengder stående og liggende død ved. Området skulle opplagt vært utfigurert. Registreringene ble utført av Viken Skog SA. Selv om ikke registreringene er en del av PEFC-sertifiseringen, mener vi det tilligger Viken Skog et ekstra ansvar for tilleggsregistreringer når nyere informasjon tilsier at deres tidligere arbeid ikke var tilfredsstillende.

Hogsten må sies å være spesielt negativ for mangfold og klima. Store mengder død ved etter trær som spiret for 3-500 år siden er systematisk tatt ut for bruk til biobrensel. Altså de aller viktigste elementene for rødlistede arter, en type elementer som det tar 100-vis av år å lage og som ikke gjenskapes. Disse dødved-elementene, jordsmonnet og alle de store, gamle trærne utgjorde en enorm karbonbank som kunne bundet karbon på stedet i 100-vis av år videre.

Hogsten ved Godfarfoss

Omtrentlig avgrensning av den pålagete hogsten ved Godfarfoss

14. Kongsgårdsmoen, Kongsberg kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Kongsgårdsmoen
Saksområde	Hogst av skog med ansvarsart og rødlistet naturtype rik sandfuruskog
Kommune	Kongsberg
Gårds- og bruksnummer	110/8, 110/46 og 110/66
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2020/2021
Areal	Over 50 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ¹⁴	10 (11). Hogst 12 (13). Livsløpstrær og døde trær 21 (22). Nøkkelbiotoper 24 (27). Vannbeskyttelse
Lovbrudd	SL § 4. Manglende kjennskap og hensyn til naturverdier
Klage til sertifikatholder	
Har sertifikatholder erkjent avvik	Avvik på kantsone og uttak av dødved
Klage til Sertifiseringsselskap	
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Hogstene på Kongsgårdsmoen, Kongsberg kommune, er utført i 2020/21, i den eldste sandfuruskogen. Skogen hadde en alder på over 120 år, med enkelttrær på opp mot 200 år. Dette er svært uvanlig i lavlandet og spesielt i sandområder. Arealet på flatehogsten var over 50 dekar. Sertifiseringsbruddet består i at de faktiske naturverdiene ikke er kartlagt på forhånd på tross av varslinger fra en lokal biolog. Flatehogsten i seg selv er relativt skånsomt utført, men ut fra naturtypen burde det vært anvendt lukka hogst. Funn av svært mange rødlistede arter i området viser at undersøkelser skulle blitt foretatt. Daglig leder Thomas Husum i PEFC Norge oppgir (mail 11.1.2024) at vurdering om opprettelse av nye nøkkelbiotoper skal foretas dersom livsmiljøet går inn i hogstområdet. Med mange funn av rødlistearter i området rundt hogstteigen, skulle vurdering vært foretatt.

¹⁴ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Flybilde av hogsten på Kongsgårdsmoen.

15. Eggekollen, Lier kommune. 2022.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Eggekollen
Saksområde	Hogst i biologisk viktig område. Manglende vurdering av opprettelse av nøkkelbiotop.
Kommune	Lier
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 67/13
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2022
Areal	47 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ¹⁵	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei, ikke på PEFC, men på Controlled wood-bestemmelsene.
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Informasjonskrav til Viken Skog fra NiB 2. E-postutveksling med Viken skog 3. Faktaark

Beskrivelse

Hogst av regionalt-nasjonalt verdifullt skogområde, registrert i Narin-databasen. Svært viktig naturtypelokalitet, verdi A, og viktige livsmiljøer. Flere funn av barlind (truet art). HCV-skog.

Flatehogst som berørte skog med svært høy verdi, verdi A, dokumentert i Narin. Likevel har ikke skogbrukets MiS-registrering fanget opp noe verdiene, og disse ble heller ikke fanget opp ved hogstplanlegging. Betydelige arealer med biologisk optimal skog (gammelskog) med viktige miljøer i form av rik bakkevegetasjon er blitt snauhogd innenfor lokaliteten.

Funnene av barlind (truet art) i driftsområdet utløser en plikt til vurdering av behovet for opprettelse av nøkkelbiotop i området, på bakgrunn av tilstedeværende livsmiljøer. Dette er ikke gjort, og er dermed brudd på kravpunkt 21 i forrige PEFC Skogstandard, men også brudd på bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd som pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på.

Hverken Narin, berggrunnskart eller artsfunn vektlegges av Viken skogsbiolog til å si noe om tilstedeværelsen av rik bakkevegetasjon i hogstområdet.

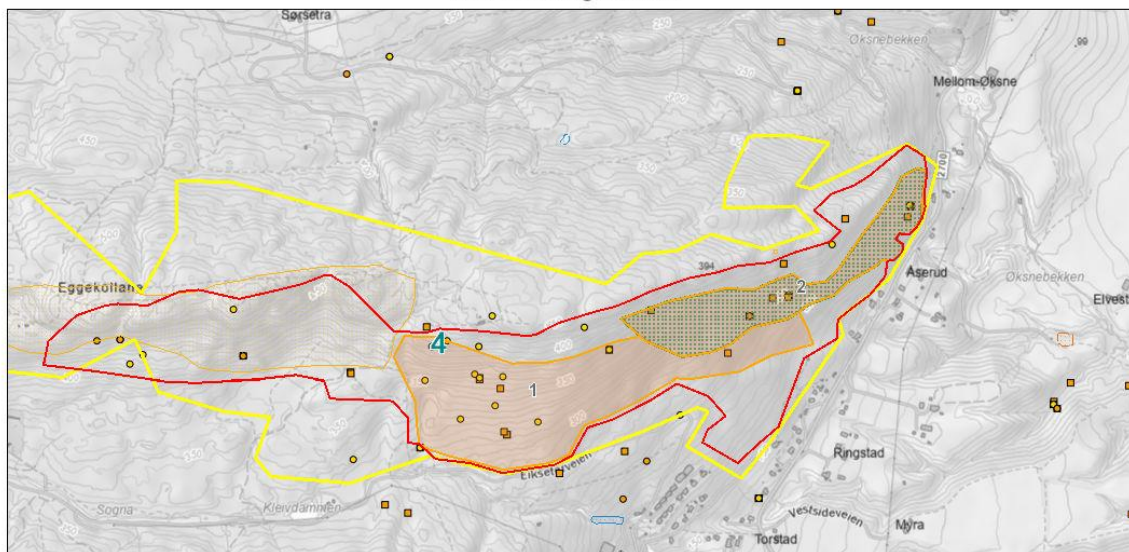
Heller ikke kravet i Controlled Wood er fulgt. Der er det et krav om å sjekke Narin-basen (hvor naturtypen var registrert), men dette ble ikke gjort. Naturvernforbundet i Buskerud (NiB) har fått opplyst av Viken Skog at det vil gis avvik for brudd på dette regelverket. NiB har ikke fått avviksrapporten, men vi er blitt fortalt at årsaken skal ha vært at Narin ikke var lagt inn i Viken Skogskartsystem.

Naturtypelokalitetene er registrert i Narin som en del av et omfattende kalkskogprosjekt i regionen i regi av Miljødirektoratet. Kartlegging var varslet til grunneierne, som også ble

¹⁵ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

informert om at resultatene var publisert i Narin den 28.10.2019. Narin-basen er blant de kunnskapskildene som skal konsulteres før hogst. Det har ikke skjedd i dette tilfellet, og en kan stille spørsmål om hogst i den verdifulle biotopen er gjort med overlegg.

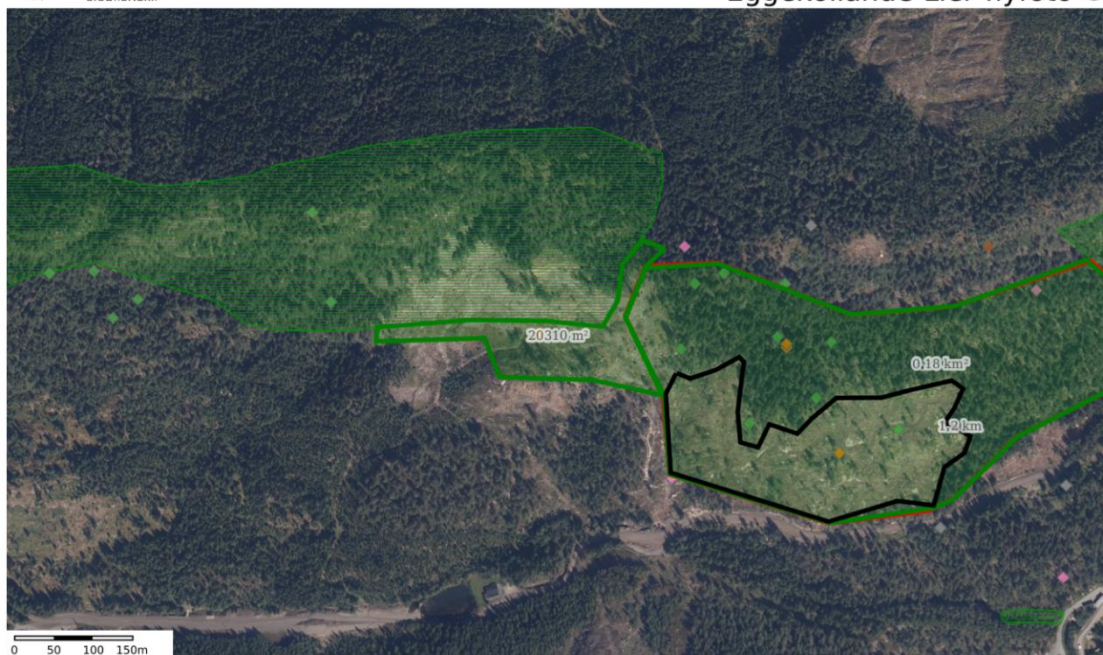
NARIN skogområde

Kart som viser regionalt-nasjonalt verdifullt skogområde, avgrenset i rødt. Fylte oransje figurer viser naturtypelokaliteter. Prikker viser funn av rødlistearter. Øvrige figurer er hva som er registrert av ulike livsmiljøer i forbindelse med MiS (miljøregistreringer i skog), unntatt figur i gul.

Eggekollande-Lier-flyfoto

Koordinatsystem: UTM 33

kilden.nibio.no

08.06.2024

Grønne fylte figurer viser skog med nøkkelbiotopkvaliteter etter MiS-metodikk for hogst(er), her i form av livsmiljøet rik bakkevegetasjon og bergvegg. Mye av dette overlapper med publiserte naturtypelokaliteter. Prikker viser funn av rødlistearter. Figur i svart omriss er område forringet av hogst uten nødvendige vurderinger (bruddet).

Se også dronefilm: <https://youtu.be/OcG19erkWXY>

16. Hallingstua, Modum kommune. 2022.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Hallingstua
Sakstype	Snauhogst av truet art og viktige livsmiljøer
Kommune	Modum
Gårds- og bruksnummer	Gnr/bnr: 59/12 og 59/15
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2022
Areal	Ca 60 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ¹⁶	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd. Naturmangfoldlovens § 15, 2. Brudd aktsomhetsplikten § 6 i naturmangfoldloven.
Klage til sertifikatholder	Nei, ikke formell.
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Krav om informasjon rundt oppfølging av kravpunkt 21. 2. Internrevisjon Hallingstua. 3. Rapport for avvik TQM ID 23085

Beskrivelse

Flere rødlistede arter, viktige livsmiljøer

Skog med høye bevaringsverdier hvor det var gjort flere funn av truede arter før hogst i driftsområdet, inkludert funn av en sterkt truet art. Flatehogst berørte ca 60 dekar med skog som hadde nøkkelbiotopkvaliteter i form av viktige livsmiljøer. Forekomsten med sterkt truet art ble ødelagt, noe vi anser som brudd på Naturmangfoldlovens § 6 og § 15, 2.

Tilstedeværende livsmiljøer ble ikke vurdert for eventuell opprettelse av nøkkelbiotop, i strid med sertifiseringsreglene, dette ansees som et brudd på kravpunkt 21 etter forrige PEFC Skogstandard. Det er videre brudd på bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd som pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på.

Viken Skog gir hogsten alvorlig avvik. Årsaken skal, ifølge internrevisjonen, være at skogbruer ikke kontaktet selskapets biolog. Det ble derfor ikke foretatt en vurdering av om ny(e) nøkkelbiotop(er) skulle opprettes.

Denne saken er helt lik tilsvarende sak ved Gulsrud i 2016, med samme skogbruksleder involvert, og viser at alvorlige avvik ikke lukkes.

¹⁶ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

17. Rakkestadseter, Øvre Eiker kommune. 2022.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Rakkestadseter
Saksområde	Hogst av nøkkelbiotop. Ikke gjennomført MiS-registrering
Kommune	Øvre Eiker
Gårds- og bruksnummer	171/3, 172/11 og 171/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2016
Areal	100 da
Brudd på PEFC kravpunkt ¹⁷	21 (22). Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Brudd på forskrift om bærekraftig skogbruk
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	Ja
Vedlegg	1. Anmeldelse av miljøkriminalitet

Beskrivelse

Saken ble først oppdaget pga kjøreskader. Nøkkelbiotopen som ble hogd lå ikke i Kilden, da den ikke var meldt inn der. Det var skogbrukssjefen som først oppdaget at det var hogd en nøkkelbiotop og hogd uten MIS-registrering. Viken Skog ble utfordret på dette av skogbrukssjefen. Det var først etter dette at Viken Skog erkjente hva som hadde skjedd her. Det var Viken Skogs KM-ansvarlige som hadde gjort feil ved å ha utelatt å sende info om nøkkelbiotopen til Kilden. Registreringen lå i Viken Skogs arkiv, men de hadde ikke undersøkt dette før hogst.

Nøkkelbiotopen som ble hogd lå på eiendom 171/1. Naturvernforbundet i Buskerud (NiB) sendte klage i forhold til brudd på standard og anmeldte hogsten for brudd på forskrift om bærekraftig skogbruk. Anmeldelsen ble henlagt med den begrunnelsen at bærekraftforskriften henviser til PEFC, som er et privatrettslig system.

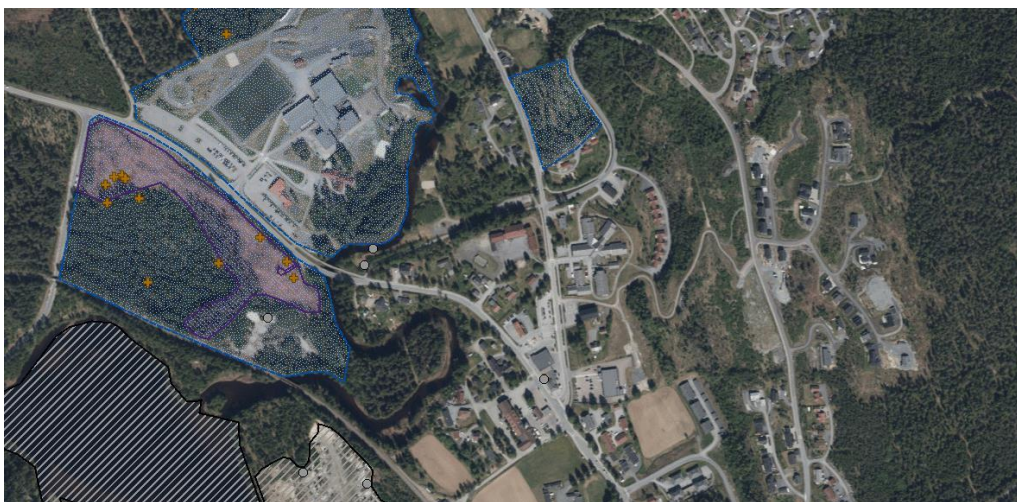
¹⁷ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

18. Stevningsmogen, Flesberg kommune. 2023.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Stevningsmogen
Saksområde	Hogst av rik sandfuruskog
Kommune	Flesberg
Gårds- og bruksnummer	109/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2023
Areal	Ca 30 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ¹⁸	21 (22). Nøkkelbiotoper 10 (11). Hogst 12 (13). Livsløpstrær og døde trær
Lovbrudd	-
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Hogsten består av en stor flate på 30 dekar, hogd på naturtype med stor KU-verdi, der det også var flere rødlistearter (se flybilde). NiN-kartleggingene ble utført av Asplan Viak i 2022 på oppdrag fra kommunen. Dette er i praksis en flatehogst av antatt over 140 år gammel rik sandfuruskog der all dødved er tatt ut av flata og bare frøtrær står igjen. Alderen på de eldste trærne anslås til å være om lag 180 år. Området som helhet ligger inne i Narin-basen som viktig skogområde. Naturtypekartlegginger foretatt i 2022 lå inne i Naturbase, sammen med rødlisteartsfunn. Sertifiseringsbruddet består i at de faktiske naturverdiene som var kartlagt på forhånd ikke er hensyntatt (kravpunkt 11), at døde furutrær som har vært døde mer enn 5 år er tatt ut og at det ikke er foretatt ytterligere undersøkelser/vurdering om behov for å opprette nøkkelbiotop(er) etter kravpunkt 22.

Flybilde som viser hogst i naturtype med stor KU-verdi og flere rødlistede arter. Hogsten til venstre, Lampeland sentrum midt i bildet.

¹⁸ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

19. Hoenseterflitti/Rønseterflitti, Kongsberg kommune. 2023.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Hoenseterflitti
Saksområde	Hogst i kalkbarskog. Hogst av trua art
Kommune	Kongsberg
Gårds- og bruksnummer	93/1
Hogstform	Flatehogst og gjennomhogst
Hogst utført	2023
Areal	Ca 80 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ¹⁹	22. Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd. Naturmangfoldloven § 6 og 15, 2.ledd
Klage til sertifikatholder	Nei, ikke formell.
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja, men ikke fått formell avviksrappport.
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Notat Naturvernforbunder i Buskerud - Hoenseterflitti 2. BioFokusnotat - Hoenseterflitti

Beskrivelse

Mange rødlistede arter. Ansvarsart. Truet naturtype. Viktig naturtype og viktige livsmiljø. HCV-skog.

Skog med nasjonal verneverdi i form av gammel kalkbarskog. Lokaliteten kvalifiseres som skog med høye bevaringsverdier (High Conservation Values - HCV) HCV 1 og HCV 2 skog. Hele 24 ulike rødlistearter dokumentert på lokaliteten, hvorav en truet; ferskenstorpigg (VU). Truet naturtype og viktig livsmiljøer.

Den ene eiendommen som hadde en betydelig andel av lokaliteten, ble hogd i romjulen 2023. Det ble hogd både flate og kraftig gjennomhogst, totalt ca 80 dekar bevaringsverdig skog ble berørt. Forklaringen vi fikk, var at det skal ha vært en misforståelse mellom tømmerselskapets biolog og skogbruksleder. Men det finnes ingenting skriftlig dokumentasjon/bevis på at denne informasjon ble gitt. Hogstplanlegging skal ha vært avsluttet den 20. november, ut fra informasjon vi har fått fra selskapet. Dette var samme dag som de siste artsregistreringene ble publisert i artsobservasjoner. Det er uakseptabelt at driftsplanleggingens utsjekk av miljødatabasene foretas mer enn én måned før hogsten igangsettes.

Måten Viken Skogs biolog skal ha planlagt hogsten, er også i strid med kravpunkt 22. De kjente registreringene befant seg i driftsområdet og skulle utløst en vurdering med sikte på mulig opprettelse av nøkkelbiotop(er).

Ved hogsten i romjulen 2023 ble det også hogd i området som de skal ha planlagt å sette igjen. Det er av den grunn at selskapet anser dette som et avvik (egenkontrollen).

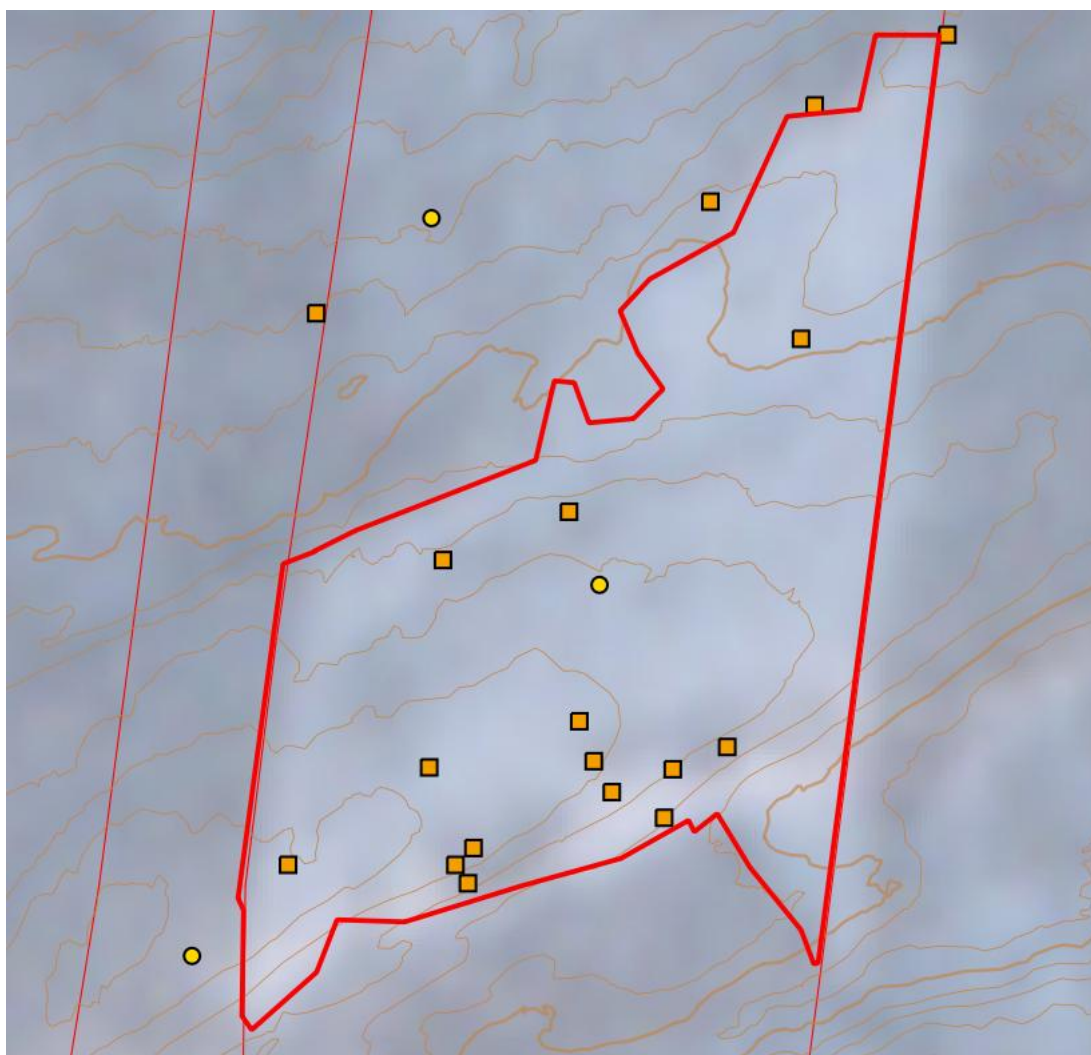
¹⁹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Vi vil understreke at skogen som ble hogd hadde åpenbare miljøverdier som enkelt kunne ha blitt fanget opp som nøkkelbiotop av skognæringens eget system. Slik vi forstår det, er grunneier og alle involverte ledd i driften kurset i sertifisering og har grunnleggende kunnskap rundt hva som er viktige livsmiljø for biologisk mangfold. Involvert skogbruksleder må antas å ha grunnleggende lokalkunnskap og være kjent med tilsvarende naturverdier på kalken i nærområdet. Alene det faktum at dette var fleraldret skog med gamle trær på kalkgrunn (jf. Berggrunnskart) bør etter vår vurdering automatisk ha ført til en føre-var-tilnærming og utløst nærmere undersøkelser av fagbiolog. Kalk- og lågurtbarskog er en sårbar naturtype (VU) (ikke registrert ved hogsttidspunkt) det var publisert kalkrevende karplanter, samt funn av 24 rødlistearter på lokaliteten før hogsten startet.

Kravet om å vurdere opprettelse av nøkkelbiotop basert på tilstedeværende livsmiljø(er) i driftsområdet er ikke fulgt. Vi anser det også som brudd på bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd som pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på, gjennom å sikre de i nøkkelbiotop.

Se mer detaljert informasjon:

- [Miljøtiltak til levesteder for truede arter ved hogstplanlegging. En sammenstilling av saker hvor Viken Skog SA har vært ansvarlig tømmerkjøper.](#)
- *Biofokus-rapport «Hogst av kalkskog vest for Rønseterflitti, Kongsberg» (vedlegg)*

Rød strek viser hogd areal, over satellittbilde fra januar 2024 som viser inngrepet. Prikker viser funn av rødlistearter.

20. Vettestad/Passebekk, Kongsberg kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA (Hogst utført av SB Skog)
Sak	Vettestad/Passebekk
Saksområde	Hogst av to nøkkelbiotoper
Kommune	Kongsberg
Gårds- og bruksnummer	44/11, Kongsberg
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2024
Areal	Anslagsvis 65 da innenfor de to nøkkelbiotopene
Brudd på PEFC kravpunkt ²⁰	22. Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Nei
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

På eiendommen 44/11 i Kongsberg er det i 2024 hogd innenfor to nøkkelbiotoper på vestsiden av Passebekkveien. Begge nøkkelbiotopene står i kilden med behandling urørt, men er likevel flatehogd.

Flybilde av hogsten ved Vettestad/Passebekk med nøkkelbiotoper inntegnet med blå polygoner.

²⁰ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

21. Landsverkhagen, Kongsberg kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Landsverkhagen
Saksområde	Hogst i økologisk verdifull skog uten undersøkelser av naturverdiene.
Kommune	Kongsberg
Gårds- og bruksnummer	113/11
Hogstform	Flatehogst i to delområder
Hogst utført	Våren 2024
Areal	
Brudd på PEFC kravpunkt ²¹	22. Nøkkelbiotoper 13. Livsløpstrær og døde trær 11. Hogst 27. Vannbeskyttelse
Lovbrudd	Skogbruksloven §4, 1. ledd Bærekraftforskriften § 5, 1 ledd
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	Erkjent avvik vedr. kantsoner og uttak av død ved
Klage til Sertifiseringsselskap	
Vedlegg	1. Notat etter hogst til Viken Skog 2. E-postutveksling Viken Skog

Beskrivelse

Hogstene på lokaliteten Landsverkhagen nordvest, Kongsberg kommune, er trolig utført i april/mai 2024. Grunneiendom 113 bruksnummer 11. Viken Skog SA stod for hogsten. Dette er en ren flatehogst av antatt over 140 år gammel rik sandfuruskog der all dødved er tatt ut av flata. Årringer på de eldste trærne anslås å være opp mot 180 år. Det er bare avsatt en meget smal kantsone langs elva. Arealet på flatehogsten er 10 dekar. I 2023 gjorde Naturvernforbundet en kartlegging av arter på Landsverkhagen og opp i denne delen av skogen. Dette har ligget i Narin-databasen som skogbruket ihht. sertifiseringen skal konsultere. Her er det flere kravpunkt vi mener er brutt (blant annet 11 (hogst av kjente naturverdier. Bruk av flatehogst i sandfuruskog) 13 (døde trær/livsløpstrær), 22 (nøkkelbiotoper) og 27 (vannbeskyttelse). Det er ikke foretatt en vurdering om opprettelse av nøkkelbiotop(er) etter kravpunkt 22 i et område med opplagte naturverdier, og hvor disse ikke var kartlagt på forhånd. Valg av flatehogst som hogstform i sandfuruskog vitner om manglende kunnskap om naturverdiene i slike skoger og deres forutsetninger for overlevelse.

Rik sandfuruskog med eldre skog og rødlistearter er en naturtype med sentral økosystemfunksjon som skal hensyntas og undersøkes under kravpunkt 22:

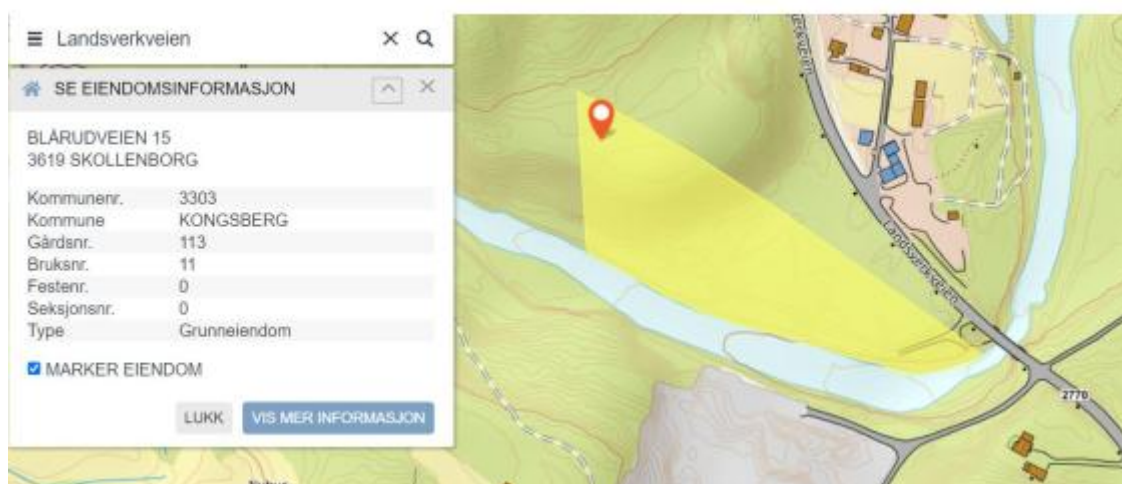
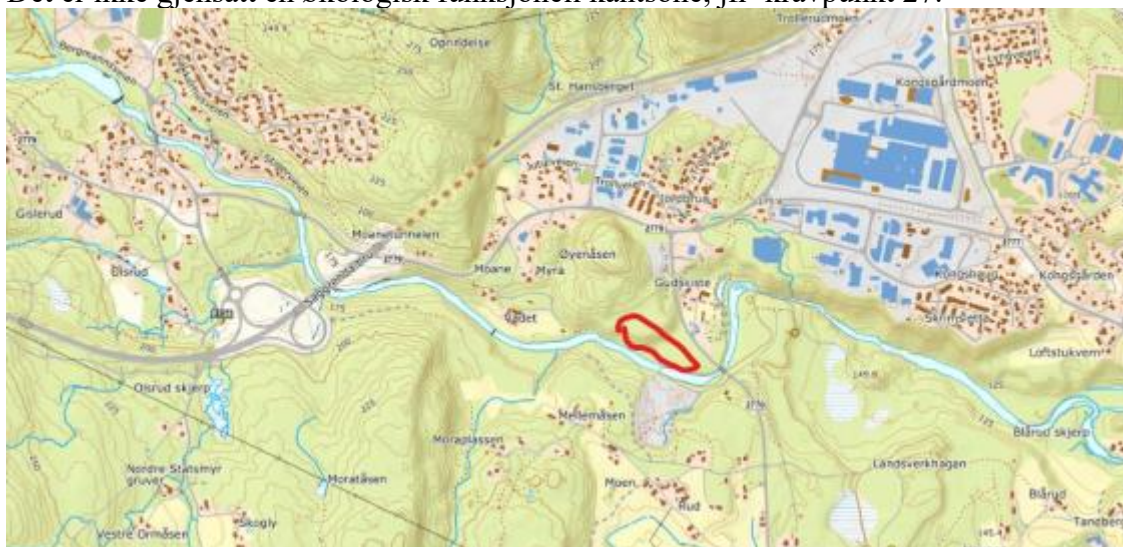
«Stående og liggende død ved av lauvtrær og furu som har vært døde i mer enn ett år, og gran som har vært død i mer enn 5 år, skal spares.»

Her er det et tydelig brudd, all død ved er tatt ut.

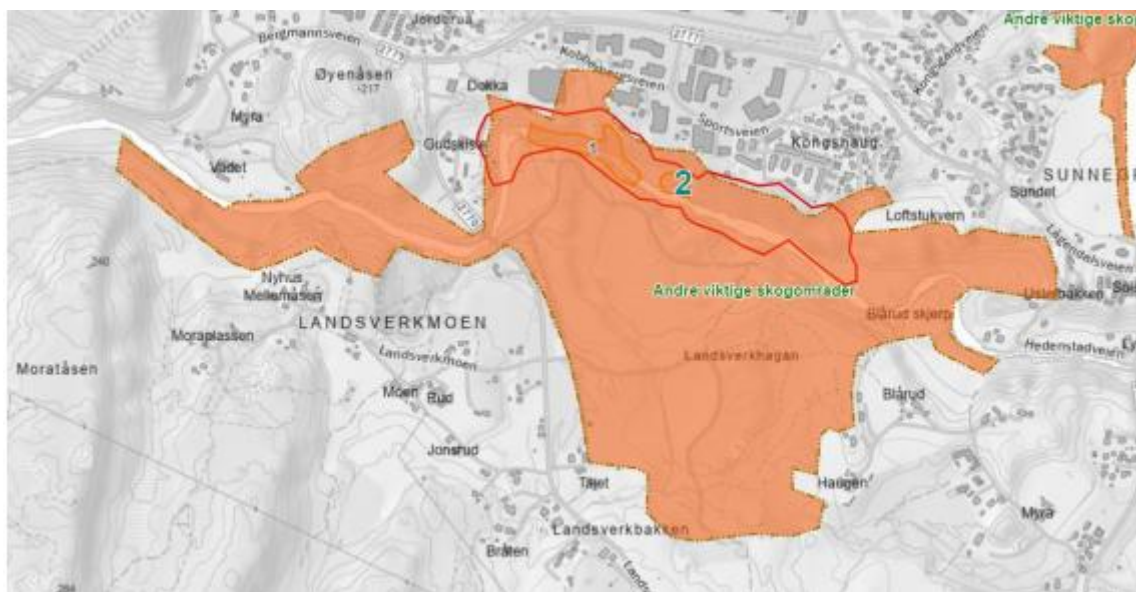
²¹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Hvorfor flatehogges rik sandfuruskog? I kravpunkt 11 «hogst» skal man vurdere hogstform. «Det er et mål å øke andelen lukkede hogster og småflatehogster i skoglandskapet.» Flatehogst ødelegger totalt skogøkosystemet for de krevende artene som lever i sandfuruskog.

Det er ikke gjensatt en økologisk funksjonell kantsone, jfr kravpunkt 27.

Hogstområdet ved Landsverkveien:

Kartavgrensning for Narin-området Kongsgårdmoen – Labro, Kongsberg

22. Pikerfoss, Flesberg kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Pikerfoss
Saksområde	Hogst av rik sandfuruskog. Manglende vurdering av mulig nøkkelbiotop i område oppført i Narin-databasen.
Kommune	Flesberg
Gårds- og bruksnummer	8264/1
Hogstform	Gjennomhogst og flatehogst
Hogst utført	2024
Areal	Ca 40 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt²²	11. Hogst 13. Livsløpstrær og døde trær 22. Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	
Har sertifikatholder erkjent avvik	I innledende svar 'ja' på uttak av dødved, men sier at volumet er lite (to trær) Vi kan dokumentere større uttak – se bilde.
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Mailveksling med Viken Skog

Beskrivelse

Disse hogstene ble utført i september 2024. Området har de senere årene vist seg å være svært gammel velutformet rik sandfuruskog med svært mange særegne og rødlistede arter knyttet til markboende sopp og karplanter. Blant annet er det i nærhet funnet grannjamne (CR) og hybridgrannjamne (EN), en art som Kongsberg/Flesberg har det meste av populasjonen i

²² Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Norge. Bare uker før hogsten ble det på Artskart lagt ut funn av kransmusserong (VU) midt i aktuelt område. Grunneier er tidligere informert om verdiene i dette området da han avvirket et like viktig område vest for jernbanelinjen gjennom eiendommen.

På Narin-basen står det: «Området ligger på sandige løsmasseavsetninger langs Lågen på grensen mellom Kongsberg og Flesberg. Her finnes et mer eller mindre sammenhengende areal med sandfuruskog. Her finnes ifølge Artskart bl.a. rik forekomst av grannjamne (CR)/hybridgrannjamne (EN), samt flere habitatspesifikke rødlistearter som vaniljerot (NT), viftejamne/skogjamne (NT), furugråkjuke (VU), blåfotstorpigg (NT) og furufåresopp (NT). Det er stort potensial for flere krevende arter, spesielt av markboende sopp. Området ligger i et pressområde og bør undersøkes nærmere mhp arter, naturtyper og verneavgrensing, og huser ut fra artsmangfoldet nasjonale sandfuruskogsverdier. Kartet under viser antatt verdifulle områder basert på artsfunn.»

Området er registrert i Narin-databasen, men Viken Skog avviser å ta hensyn til det, da informasjonen bare forekommer i et Narin-notat (se vedlegg 1). Oss bekjent finnes det ingen begrensinger i PEFC-enigheten om at noen Narin-forekomster er mindreverdige og derfor kan overses. Uansett må manglende vurdering av informasjonen ansees som uaktsomhet etter naturmangfoldlovens § 6.

I den samme mailutvekslingen (vedlegg) tar Viken avvik på uttak av død ved, og sier at det dreier seg om to trær. Som det framkommer av bildet under er dette feil. I hogsten ble det tatt med død ved som skulle blitt stående. Vi anser Viken Skogs svar som direkte misvisende.

Lunne med kelogadd som ikke skulle vært tatt ut.

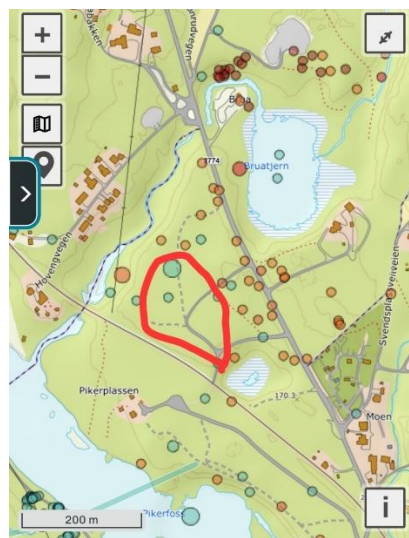
Viken hevder at det er foretatt en vurdering av behovet for å opprette nye nøkkelbiotoper i tråd med PEFC-bestemmelsene, men har ikke framlagt etterprøvbar dokumentasjon på dette. Ifølge Thomas Husum i PEFC-Norge (mail 11.1.2024), skal det foretas en slik vurdering dersom det er gjort funn i naboområdene som kan gi en nøkkelbiotop som strekker seg inn i hogstområdet. En slik vurdering kan ikke tas som en skrivebordsvurdering, og den må, dersom den skal kunne aksepteres som tilfredsstillelse av sertifiseringskravet, være dokumentert og etterprøvbar, og gjøres tilgjengelig for alle som ønsker innsyn.

Sertifiseringsbruddet her består i at de faktiske naturverdiene som er kartlagt på forhånd ikke er hensyntatt og at plikten til å vurdere opprettelse av nøkkelbiotop etter PEFC kravpunkt 22

ikke er tilstrekkelig oppfylt. Det er ikke foretatt nærmere kartlegginger av området ei heller opprettet nøkkelbiotoper eller HCV. Kravet om gjensetting av død ved av lauv og furu som har vært død i mer enn ett år er brutt.

Hogsten ved Pikerfoss

Hogstavgrensning Pikerfoss

23. Lauar-Trengen, Kongsberg kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Lauar – Trengen
Saksområde	Hogst av nøkkelbiotop, kalkfuruskog
Kommune	Kongsberg
Gårds- og bruksnummer	101/5
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Antakelig sein høst 2023
Areal	Ca 54 da innenfor nøkkelbiotopen
Brudd på PEFC kravpunkt ²³	22. Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Skogbrukslovens § 4, 1. ledd Bærekraftforskriftens § 5, 2. ledd
Klage til sertifikatholder	
Har sertifikatholder erkjent avvik	
Klage til Sertifiseringsselskap	
Vedlegg	1. Notat om hogstene i Lauarområdet

Beskrivelse

Hogstene langs Lauarveien, Kongsberg kommune, er utført i 2022, 2023 og rundt gården Karlslauar i perioden 2018-2023. Grunneiendom 101 bruksnummer 1, 5, 6 og 8. Nortømmer har administrert de tidligste hogstene, men i den senere tiden er det Viken Skog SA som har vært hovedaktøren. Ved årsskiftet 2023-2024 ble det hogd i Narin-området ned mot Rosstjern for andre året på rad, uten at området ble vurdert av biolog i strid med PEFC kravpunkt 22. Det er rik bakkevegetasjon over hele arealet, men dette er bare i beskjeden grad fanget opp i

²³ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

MiS-registreringene. Man kan se av geologiske kart at dette er rik kalkgrunn og det er mye karst i landskapet. Det er mye orkideer i hele området og da særlig rødflangre og tveblad, men også flere andre. Solblom indikerer at dette har vært lysåpne beiteskoger og store, grovvokste furutrær viste at det var kontinuitet i skogen. Nærmest gården var det åpne beiter, og det som er hogd her er nok løvrik suksesjonsskog, men med orkideer. Alderskart på Kilden viser at mye av skogen var eldre enn 90 år, men biologer som har registrert i området regner med at enkelttrær av stor furu og gran var betydelig eldre. Alderskartet i Kilden er utarbeidet basert på bilder fra 1999 og skogalder er i realiteten da 23 år eldre. Kalksjøene Spiketjern og Store Brønntjern, av nasjonal verneverdi, ligger inne i hogstene. Litt av kantskogen rundt kalksjøene er beholdt, men hogstene går inn i sumpskog rundt og kantsonene er mindre enn påkrevet i PEFC kravpunkt 28. Dette påvirker avrenningen til disse verdifulle kalksjøene. Det er satt igjen en del løv og enkelttrær rundt omkring og kan tilsynelatende etterlikne litt den beiteskogen som engang var her. Men, det var også en god del gammel kalkfurskog som ikke kan flatehogges uten å miste all sin verdi. Mye av den gamle kalkbarskogen er hogd de siste tiårene, og i dette landskapet er det nå lite igjen.

Et grovt brudd på kravpunkt 22 – hogst i nøkkelbiotop.

Hogst i nøkkelbiotop i kalkfurskog ved Lauar/Trengen.

Lovbrudd

Hogst av nøkkelbiotop er et åpenbart brudd på skogbrukslovas § 4 og bærekraftforskriftens § 5, 1. ledd. Sistnevnte viser til PEFC Skogstandard. I denne heter det at

«Nøkkelbiotopene skal settes av urørt eller forvaltes på en måte som opprettholder, eller som forbedrer, forholdene for det biologiske mangfoldet. Der nøkkelbiotoper forvaltes på annen måte enn urørt, skal skjøtselstiltak utarbeides i samråd med person med skogbiologisk kompetanse godkjent av sertifikatholder.»

Flatehogst verken opprettholder eller forbedrer forholdene for biologisk mangfold. Brudd på bærekraftforskriftens § 5, 1. ledd kan straffes med hjemmel i skogbrukslovens § 22, 2. ledd og § 4, 1. ledd.

24. Borgeåe, Hol kommune. 2024.

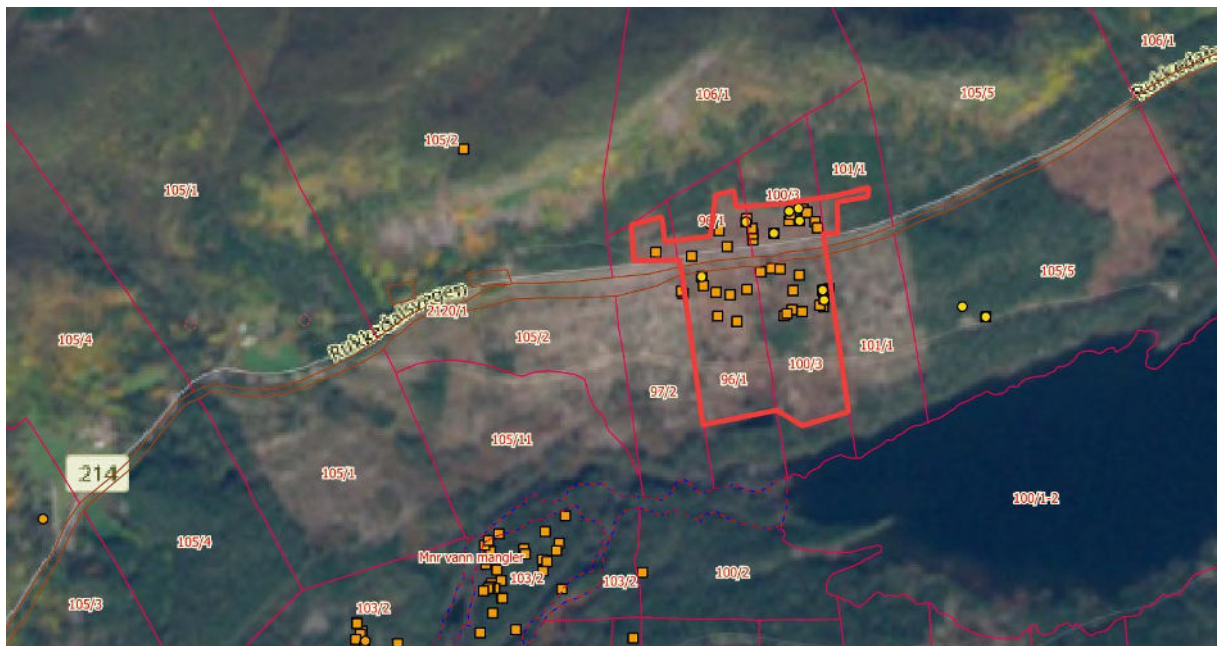
Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Borgeåe
Saksområde	Hogst av nasjonalt vernevedig sandfuruskog; hogst i Narin-område uten forutgående vurdering av biolog
Kommune	Hol
Gårds- og bruksnummer	96/1 og 100/3
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Juli 2024
Areal	140 da
Brudd på PEFC kravpunkt ²⁴	11. Hogst 22. Nøkkelbiotoper.
Lovbrudd	Skogeierne og Viken Skog SA er politianmeldt for brudd på naturmangfoldlovens § 6 og 15, 2. ledd, samt av skogbrukslovens § 4, 1. ledd
Klage til sertifikatholder	
Har sertifikatholder erkjent avvik	
Klage til Sertifiseringsselskap	
Vedlegg/dokumentasjon	1. Politianmeldelse 2. Narin-Notat

Beskrivelse

Ved Borgeåe i Hol er det i juni 2024 gjennomført hogst i et nasjonalt verneverdig område med sandfuruskog med en rekke rødlistede arter. Områdets verneverdier er dokumentert i Narin-databasen, som skogbruket plikter å konsultere før hogst. I Narin-basen er det oppgitt funn av 18 rødlistearter, hvorav 4 er truede arter. I tillegg angis det et stort potensial for flere arter, at området har nasjonal verdi og at det bør foretas ytterligere registreringer med hensyn til forekomst av rødlistearter. Det kan også nevnes at sandfuruskog er en rødlistet skogtype i kategorien nær truet (NT), som Norge også har et internasjonalt ansvar for. Vi har også internasjonalt ansvar for flere av artene som lever i sandfuruskog. Til tross for dette er det foretatt en hogst på 140 dekar innenfor området.

Naturvernforbundet anser at hogsten er utført i strid med naturmangfoldlovens § 6 og § 15, 2. ledd, jfr skogbrukslovens § 4, 1. ledd og forskrift om bærekraftig skogbruk § 5, 1. ledd samt Norsk PEFC Skogstandard, kravpunkt 11 og 22. Det er ikke foretatt en etterprøvbare vurdering om opprettelse av nye nøkkelbiotoper, og det er valgt en hogstform som ikke ivaretar naturverdiene i sandfuruskog.

²⁴ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Hogsten ved Borgeåe. Oransje firkanter er nær truede arter, gul sirkler er truede arter. Området inngår i Narins dokumentasjon av området Borgeåe, som Viken erkjenner å ha sett, men valgte å se bort fra fordi det bare var et «notat» og ikke en fullstendig dokumentert naturtype.

25. Buskerud gård, Modum kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Buskerud gård
Saksområde	Hogst i nøkkelbiotop
Kommune	Modum
Gårds- og bruksnummer	42/5
Hogstform	Småflate
Hogst utført	2024
Areal	< 10 da
Brudd på PEFC kravpunkt	22. Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Bærekraftforskriftens § 5
Klage til sertifikatholder	18.2.2024
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. E-postdialog med Viken m. flybilder, kartutsnitt

Beskrivelse

Saken gjelder kanthogst mot innmark hvor det er hogd en del av en nøkkelbiotop (Rik bakkevegetasjon) i en ravinedal (Ulvedalen). Dette er også en naturtype (DN håndbok 13) Rik edellauvskog betegnet som svært viktig (A-type). Ulvedalen er betegnet som et botanisk hotspot i Modum med et rikt plante- og dyreliv.

Etter en del e-postutveksling erkjente KM-avdelingen at det er hogd en del av nøkkelbiotopen og registrerte saken som et avvik. Avviket ble lukket ved at en nøkkelbiotop som var valgt bort ved siste revisjon av MiS i Modum ble tatt inn igjen. Kvalitets- og miljøsjef i Viken Skog skriver i e-post 22.3.2024 at dette er et alvorlig avvik.

Det spesielle her er at Buskerud gård er en del av Buskerud vgs og driver undervisning i naturbruk, herunder skogbruk. De administrerer skogsdriften selv, men har opp gjennom årene begått flere brudd på miljøstandard og lovverk. De har alltid levert virke til Viken Skog.

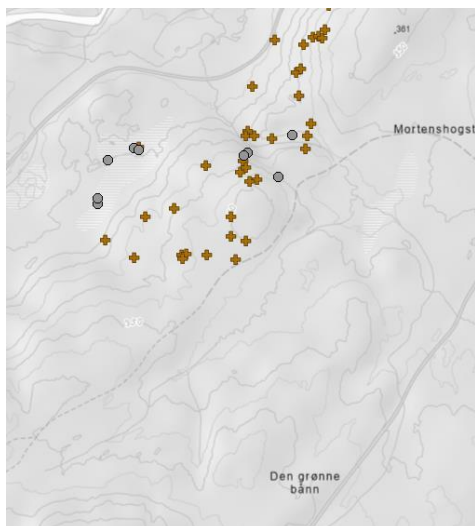
26. «Den grønne bønn», Kongsberg kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA (Hogst utført av SB Skog)
Sak	«Den grønne bønn»
Saksområde	Hogst av forekomster av truet art
Kommune	Kongsberg
Gårds- og bruksnummer	
Hogstform	Frøtrestilling
Hogst utført	Høst 2024
Areal	
Brudd på PEFC kravpunkt ²⁵	22. Nøkkelbiotoper
Lovbrudd	Ja. Naturmangfoldlovens §§6 og 15, 2.ledd. Skogbrukslovens § 4
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

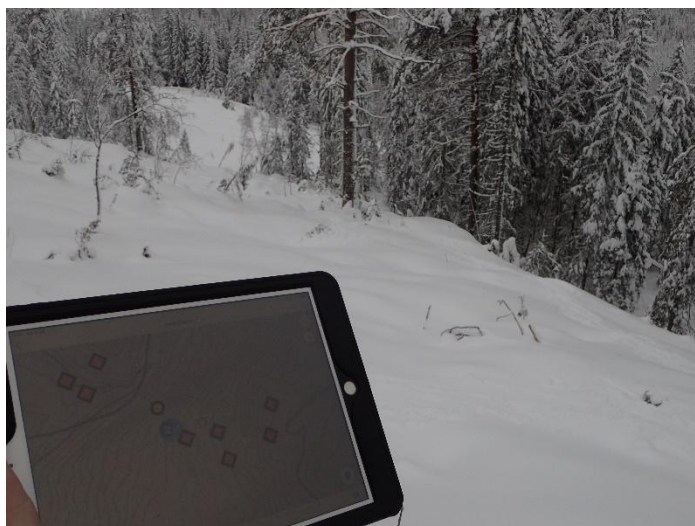
Beskrivelse

Frivillige i Naturvernforbundet oppdaget i desember 2024 at det var foretatt hogst i et område med forekomster av den freda arten marisko, den sterkt truede arten silurslørsopp, samt flere andre rødlistede arter.

Befaring foretatt 8. januar 2025 viste at to mariskoforekomster ligger ute på flata. Også forekomst av den sterkt truede arten silurslørsopp (*Cortinarius dalecarlicus*) er ødelagt av hogsten.

Utsnitt fra naturbase.

Dokumentasjon av hogd mariskolokalitet.

DEL 2

Brudd på kravpunkt

**24. Hensyn til rovfugler og ugler
og 25. Hensyn til tiurleik**

27. Grasåsen, Øvre Eiker kommune. 2020.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Grasåsen
Saksområde	Tiurleik - hogst i og omkring leikområdet
Kommune	Øvre Eiker
Gårds- og bruksnummer	59/6
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2019/20
Areal	60-70 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ²⁶	23 (25). Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	-
Klage til sertifikatholder	6.11.2022
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	11.11.2022
Vedlegg	1. Klage til sertifiseringsselskap 2. E-postutveksling Viken Skog

Beskrivelse

På gbnr 59/6 i Øvre Eiker kommune i Viken er det i 2019/20 foretatt en flatehogst på 60-70 dekar i og inntil en tiurleik på Grasåsen. Hogsten ble oppdaget under en befaring 5.11.2022. I etterkant har KM-avdelingen i Viken Skog bekreftet at selskapet har miljøansvar. Siden det var kjent at det var tiurleik i området, ble biolog engasjert for å kartlegge leikens beliggenhet samt gi hogstføringer. Biolog befarte område i mai 2018. Biolog opplyser at hans oppdrag var å vurdere hogstinngrep i selve leiksentrum, og det var ikke snakk om hogst utover dette. Den utførte flatehogsten var således noe han ikke var kjent med. Se vedlagte flybilder; fra april 2021 hvor flatehogsten vises og fra 2015, slik det så ut før hogst. På begge disse er leiksentrum tegnet inn. Når man tar i betraktning hogstinngrep i vest, i hovedsak i Flesberg kommune, er den utførte hogsten svært skadelig. Det sa også biolog da han fikk se flybildene.

Viken Skog har så langt ikke kommet med noen forklaring på hvordan dette har skjedd og hvorfor det er gjennomført en annen hogst enn det som var forutsetningene for biologens oppdrag.

Gjennom å bruke biolog før hogst, i tråd med kravpunkt 23, har Viken Skog skapt et inntrykk av at de har tatt miljøhensyn. Når det så gjennomføres en annen hogst enn forutsatt, framstår det som «lureri». En slik misbruk av standarden er svært alvorlig og uakseptabel.

²⁶ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Grasåsen 2015. Tiurleiken inntegnet med blå strek.

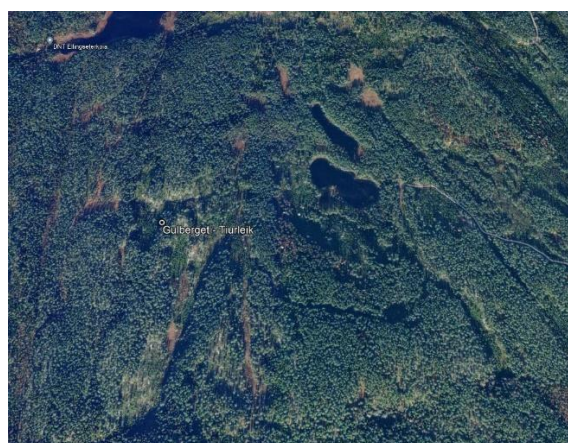
Grasåsen 2021

28. Gulberget, Ringerike kommune. 2020.

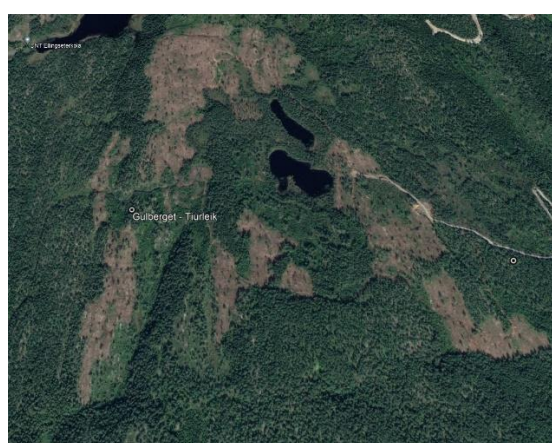
Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Gulberget
Saksområde	Tiurleik – hogst i og omkring kjent leikområde
Kommune	Ringerike
Gårds- og bruksnummer	279/2
Hogstform	Åpen hogst
Hogst utført	2019/2020
Areal	-
Brudd på PEFC kravpunkt ²⁷	23 (25). Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	-
Klage til sertifikatholder	17.3.2022
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	13.4.2022
Vedlegg	1. Klage til sertifiseringsselskap

Beskrivelse

Denne tiurleiken er kartfestet på Ringerike kommunes viltkart med koordinater: 32 V 561248 6679889 og ligger på eiendommen gbnr 279/2. Som det framgår av vedlagte flybilder fra hhv. 22.10.2018 og 18.9.2020 er det foretatt omfattende hogst i og omkring leiksentrum. Saken ble tatt opp med Viken Skog i e-post av 17.3.2022. I sitt svar av 31.3.2022 erkjenner Viken Skog at de har miljøansvar, at rutineene ikke har blitt fulgt og at de vil registrere saken som avvik. Hogsten har ifølge Viken Skog skjedd 2019/2020.

Gulberget 2018

Gulberget 2020

²⁷ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

29. Vemra, Krødsherad kommune. 2020.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Vemra
Saksområde	Høsehauk - hogst inntil reirtre
Kommune	Krødsherad
Gårds- og bruksnummer	185/1
Hogstform	Flatehogst inntil reirtre
Hogst utført	2019/2020
Areal	-
Brudd på PEFC kravpunkt ²⁸	1.Forvalteransvar og skogsertifiseringsavtale 22 (24). Hensyn til rovfugler og ugler
Lovbrudd	Naturmangfoldlovens § 15
Klage til sertifikatholder	2020
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	29.1.2022
Vedlegg	1. Klage til sertifiseringsselskap 2. Anmeldelse Vemra

Beskrivelse

Viken Skog ble 5.7.2020 anmeldt av Naturvernforbundet i Buskerud for hogst helt inntil et kjent rovfuglreir på eiendommen gbnr 185/1 i Krødsherad. Reiret er registrert som høsehaukreir, men er også brukt av musvåk. De faktiske forhold er beskrevet i anmeldelsen, se vedlegg. Politiet henla anmeldelsen i desember 2021 etter bevisets stilling, selv om en av de mistenkte erkjente straffeskyld. Politiets etterforsker innstilte på en straffereaksjon.

Hogsten er brudd på kravpunkt 22 – Hensyn til rovfugl og ugler.

Av politiets saksdokumenter framkommer det at en vesentlig del av hogsten har skjedd uten kontrakt og dermed uten miljøsjekk. Det gjelder bl.a. område der reiret er. Det er brudd på kravpunkt 1 - Forvalteransvar og skogsertifiseringsavtale. Viken Skog har ikke villet svare på dette punktet.

²⁸ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Fotoet viser reirtreets plassering i kanten av hogstflate. Reiret angitt med rød sirkel.

30. Vesetrudvollen, Ringerike kommune. 2020.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Vesetrudvollen vest
Saksområde	Tiurleik – hogst i og omkring leikområde
Kommune	Ringerike
Gårds- og bruksnummer	264/1, 265/10
Hogstform	Flatehogst inntil og i kjent tiurleik
Hogst utført	Desember 2020
Areal	Ca. 100 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ²⁹	23 (25). Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	Nei
Klage til sertifikatholder	Januar 2021
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja – etter hvert
Klage til Sertifiseringsselskap	8.2.2021
Vedlegg	1. Klage til sertifiseringsselskap

Beskrivelse

På eiendommen gbnr 264/1, 265/10 i Ringerike kommune er det i desember 2020 foretatt en omfattende flatehogst hvor deler av leiksentrum på en tiurleik er hogd i tillegg til den svært negative effekten av en stor hogstflate inntil leiken (Ca. 100 dekar).

Leiken er avmerket på kommunens viltkart og det er i tillegg sendt informasjon til Viken Skog og andre tømmerkjøpere om leiken m/koordinater i e-post av 26.4.2019. Det skjedde etter at tiurleikprosjektet i Ringerike fant leiken den våren. I 2020 foretok vi en mer grundig takst av leiken for å avgrense leiksentrum. Det framgår av det vedlagte kartet. Leiken er klassifisert som stor (> 10 spillende tiurer). Norske forskere har betegnet slike leiker som spesielt verdifulle og anbefalt at det bør lages egne forvaltningsplaner for slike store leiker.

Denne saken er bare én i en rekke av saker hvor Viken Skog har ødelagt kjente tiurleiker i Ringerike og andre kommuner.

I tillegg er det store kjøreskader etter terrengtransport.

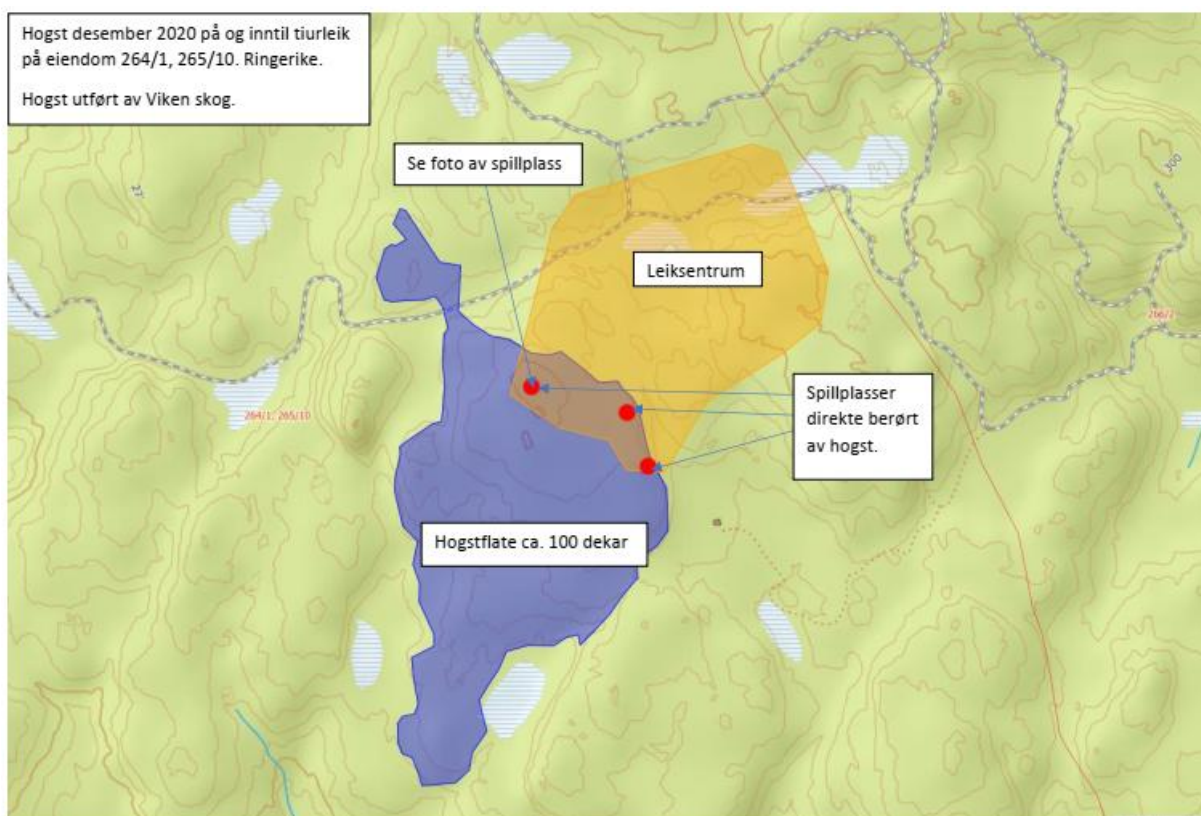
Høyde med spillplass som er hogd ut.

Utsyn fra spillplass mot hogsten.

²⁹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Hogst desember 2020 på og inntil tiurleik på eiendom 264/1, 265/10. Ringerike.
Hogst utført av Viken skog.

31. Bergerud, Sigdal kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Bergerud
Saksområde	Hønehauk – hogst innenfor hensynsone
Kommune	Sigdal
Gårds- og bruksnummer	53/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2020/21
Areal	-
Brudd på PEFC kravpunkt ³⁰	22 (24). Hensyn til rovfugler og ugler
Lovbrudd	-
Klage til sertifikatholder	8.2.2021
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	8.2.2021
Vedlegg	1. Klage til sertifiseringsselskap

Beskrivelse

På eiendommen gbnr 53/1 i Sigdal kommune er det foretatt hogst inn mot et hønehaukreir. Reiret ble funnet høsten 2020 og rapportert til tømmerkjøperne, herunder Viken Skog, 15.11.2020. Hogsten har funnet sted etter det tidspunktet. Da det ble funnet bar reiret preg av å ha vært brukt dette året.

Det er hogd nærmere enn 50 meter fra reirplassen. I tillegg er det foretatt omfattende hogst omkring det gjenstående bestandet. I den gjenstående skogen er det merket flere trær, trolig spesialsortimenter. Det tyder på at det er/var planlagt ytterligere hogst i bestandet. Det var ingen merkebånd på stedet, noe som indikerer at det ikke er foretatt noen form for planlegging av hensyn til reirplassen eller at biolog har blitt brukt. Det skal bemerkes at reirtreet er knekt ovenfor reiret, noe som gjør det usikkert om reiret blir gjenbrukt. Det vil tiden vise. Hogsten er brudd på daværende kravpunkt 22. Det vurderes som sannsynlig at reirbiotopen etter hvert blir oppgitt og forlatt som følge av den omfattende hogsten inn mot og omkring reirplassen. Viken Skog innrømmet i e-post 15.2.2021 at de ikke hadde lagt inn opplysningen om reiret de mottok november 2020.

³⁰ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

32. Grønvolljuvet, Sigdal kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Grønvolljuvet
Saksområde	Tiurleik – hogst i leikområdet
Kommune	Sigdal
Gårds- og bruksnummer	130/4, 130/5
Hogstform	Åpen hogst
Hogst utført	Vinter 2020/21
Areal	-
Brudd på PEFC kravpunkt ³¹	23 (25). Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	-
Klage til sertifikatholder	10.2.2022
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	14.2.2022
Vedlegg	1.Klage til sertifiseringsselskap

Beskrivelse

Det er hogd betydelige deler av leiksentrum på leiken som på Sigdal kommunes viltkart er benevnt «Grønvolljuvet». Leiksentrum ligger på gbnr 130/4 og gbnr 130/5. Den delen av leiksentrum som er hogd ligger på gbnr 130/4. Saken er tatt opp med Viken Skog.

Leiken er ifølge opplysninger gitt av tidligere skogbrukssjef Kjell O. Hovde innarbeidet i skogeiers skogbruksplan, slik at den er kjent for både skogeier og tømmerkjøper/driftsselskap (info om dette ble gitt av Hovde til Thor Erik Jelstad / Naturvernforbundet i Buskerud i 2014). Det er ikke brukt biolog, noe som i seg selv er brudd på kravpunkt 23 (25).

Det framstår som hogsten har skjedd uten noe hensyn til tiurleiken.

³¹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Leikområdet ved Grønnvolljuvet før hogst.

Leikområdet ved Grønnvolljuvet etter hogst. Leiksentrum markert med brunt polygon

33. Havikkollen, Ringerike kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Havikkollen
Saksområde	Tiurleik - hogst i og omkring leikområde
Kommune	Ringerike
Gårds- og bruksnummer	157/1
Hogstform	Flatehogst og gjennomhogst
Hogst utført	2020/21
Areal	
Brudd på PEFC kravpunkt ³²	23 (25). Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	-
Klage til sertifikatholder	14.6.2022
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	28.6.2022
Vedlegg	1. Klage til sertifiseringsselskap, 2.E-postutveksling med Viken Skog 3. flyfoto før og etter hogst

Beskrivelse

Det dreier seg om hogst i tiurleik «Havikkollen» på gbnr 157/1 i Ringerike. Det er en stor og viktig leik, med minimum 8-10 tiurer, muligens over 10. Den har en vid utstrekning. Leiken ble funnet 15.5.2020 og rapportert til Viken Skog og andre tømmerkjøpere 18.5.2020. Seinere er det også sendt over polygon (Shape-fil) til de samme aktører. Saken startet med at tiurleikprosjektet på Ringerike helt tilfeldig oppdaget at kommunen i april 2022 hadde gitt tillatelse til å bygge bilvei gjennom leiken. Det skyldtes at kommunen, som selv hadde mottatt data fra oss, hadde benyttet Viken Skogs innsynsløsning («Din Skog») hvor leiken ikke var lagt inn.

Etter befarings 17.6.2022 oppdaget vi at det var gjort langt mer enn hogst av veilinje. I realiteten er store deler av leiken hogd ut, mens det i andre og helt sentrale deler av leiken er tynnet altfor hardt. Vi antar, utfra tilgjengelige satellittfoto, at hovedhogsten har skjedd i oktober/november 2021. Viken Skogs miljøansvarlige, Per Hallgren, opplyser imidlertid at hogsten ble avsluttet 31.5.2022. Det må i så fall være hogst av veilinje da hovedhogsten åpenbart har skjedd tidligere.

Viken Skog opplyser at leiken ikke er lagt inn i dere miljødatabase på grunn av «menneskelig feil». Dette er ansvarsfraskrivelse, og vi har avdekket at slike feil skjer igjen og igjen i dette selskapet. Vi krever at det nå må reageres med noe annet enn bare «mindre alvorlige avvik». I sum viser sakene som meldes inn til Intertek at man har å gjøre med et selskap som enten ikke har kontroll på miljøarbeidet, eller at de ikke bryr seg om å ta hensyn.

Det er også store kjøreskader i hogstfeltet og utdriftsveien, men det er underordnet i denne sammenheng.

³² Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Før hogst. Leiksentrum avgrenset med blå strek.

Flybilde fra 21.7.2018

Etter hogst

Flybilde fra 31.8.2022

34. Kvitmyråsen, Ringerike kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Kvitmyråsen
Saksområde	Tiurleik - hogst i leikområde
Kommune	Ringerike
Gårds- og bruksnummer	83/6
Hogstform	Gjennomhogst/småflatehogst
Hogst utført	2021
Areal	-
Brudd på PEFC kravpunkt ³³	23 (25). Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	-
Klage til sertifikatholder	13.11.2021
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	28.11.2021
Vedlegg	1. Klage til sertifiseringsselskapet

Beskrivelse fra Tiurleikprosjektet på Ringerike, v. Thor Erik Jelstad

Innledningsvis skal det nevnes at det 28.4.2021 ble levert inn en klage på samme eiendom som berørte samme tiurleik. Viken Skog har erkjent avvik på den hogsten. Denne saken gjelder en ny hogst på samme eiendom utført høsten 2021.

I begynnelsen av august ble tiurleikprosjektet på Ringerike kontaktet av Mats Finne som var engasjert som biologisk rådgiver av Viken Skog. Vi sendte da over rapporten fra taksten av leiken som Knut Tore Gundersen gjennomførte i 2020. Gundersen er med flere tiårs erfaring fra tiurleiker i hele kommunen den fremste fagmannen i tiurleikprosjektet på Ringerike, Etter å ha diskutert hogstplanene med Gundersen sendte vi 13.8 en e-post med våre anbefalinger om hvordan hogsten burde gjennomføres, se vedlegg.

Med bakgrunn i en bekymringsmelding om hogsten var tiurleikprosjektet på befarings 12.11.2021, og kunne da fastslå at hogsten var gjennomført på en skadelig måte. Først og fremst ved at det på de deler av leiksentrum (spillområdet) som ligger nordvest for kraftlinja var foretatt et hogstinngrep som med stor sikkerhet vil medføre at spillplassene vil gå ut. Det var også foretatt for store hogstinngrep nedover i lia. På så svak bonitet som her, framgår det klart av kravpunkt 23 at leiksentrum skal være urørt. Det var vi også tydelige på i de anbefalinger vi kom med (e-post av 13.8). Hogsten er følgelig et brudd på kravpunkt 23. Nedover i lia er det tatt ut for mye. Vår anbefaling om gjennomhogst hvor et skoglig preg opprettholdes og hvor understandere av gran i størst mulig grad settes igjen slik at det blir sjiktning i skogen er ikke fulgt.

Naturvernforbundet er kjent med at biologisk rådgiver Mats Finne i NORSKOG gjennomførte en befarings før hogst, og vi regner med at han har gitt hogstføringer. Vi kjenner ikke innholdet av hans anbefalinger, men det er vanskelig å tro at hogsten er gjennomført i tråd med faglige råd.

³³ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Det er nedslående at det fortsetter med slike skadelige og ødeleggende hogster på tross av de mange sakene som har vært og de avvik Viken Skog har fått. Når det skjer på tross av at selskapet har gått til det positive skritt å engasjere en biologisk rådgiver, er det ikke til å forstå.

Viken Skog skriver at de har registrert dette som et vesentlig avvik.

Innspill fra Storfuglprosjektet i Ringerike. Rødt polygon anbefalt urørt:

Situasjonen i dag (etter hogst):

35. Kolamyrhøgda, Jevnaker kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Kolamyrhøgda
Kommune	Jevnaker
Gårds- og bruksnummer	150/2
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Januar 2020
Areal	100 da
Brudd på PEFC kravpunkt ³⁴	23 (25). Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	Nei
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Varsel fra tiurleikprosjektet

Beskrivelse

En kjent tiurleik som har ligget inne i planverktøyet til tømmerselskapene etter skogtaksering på Hadeland i 2017. Det er hogd på alle kanter av leiken og til dels store flater i vest, syd og nord. Det er ikke brukt skogfaglig biolog slik standardens retningslinjer tilsier. Dette har medført at leiken nå nærmest ligger som ei øy i landskapet noe som ifølge PEFC Skogstandard skal unngås. Ved taksering av leiken våren 2024 viste det seg at aktivitet og antall tiurer har gått kraftig tilbake.

Kolamyrhøgda 2024. Leiksentrum i blå avgrensning. Leiken er «omringet» av flatehogster og yngre skog. Den påklagede hogsten til Viken Skog er på vest- og nordvestsiden av leiksentrum

³⁴ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

36. Vågårdsåsen, Ringerike kommune. 2023.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Vågårdsåsen
Kommune	Ringerike
Gårds- og bruksnummer	92/6
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Vinter 2022/2023
Areal	70-100 da
Brudd på PEFC kravpunkt ³⁵	25. Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1.E-postvarsel til Viken Skog - Vågårdsåsen

Beskrivelse

Tiurleiken lå inne i viltkartet til kommunen og ble verifisert i 2021 som en stor og god tiurleik. Kart og avgrensning ble sendt tømmersekskapene Viken og Nortømmer i 2020. En befaring av skogbiolog Mats Finne i NORSKOG sammen med skogeier medførte likevel hogst med visse føringer i 2022/23. Føringerne biologen ga ble ikke hensynstatt, og ei stor flate ble etablert kun 50-60 meter fra tiurleikens spillområde. Hogstflata vil påvirke leiken negativt. Det er tatt avvik på saken fra Viken, men avviket er imidlertid fortsatt ikke lukket fra Viken og biolog/entreprenør. Skal slike saker unngås i framtiden, må det utarbeides en skriftlig, detaljert instruks for planlegging og gjennomføring av hogst i nærheten av tiurleiker.

Bilde 2 viser nordre del av det fuktige dråget uten hensyn. Bekken går midt i bildet

³⁵ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

37. Middagskollen, Modum kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Middagskollen
Saksområde	Tiurleik - hogst i leikområdet
Kommune	Modum
Gårds- og bruksnummer	152/2
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2023/24
Areal	-
Brudd på PEFC kravpunkt ³⁶	25. Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	1.4.2024
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja – foreløpig
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Mailutveksling med Viken Skog

Beskrivelse

Saken gjelder flatehogst i område angitt som «Oppvekstområde med leik» på det kommunale viltkartet (figur 1112 på kartet). Vi har selv ikke kartlagt og undersøkt området.

I dialogen med Viken Skog framkommer det at ansvarlig skogbruksleder enten ikke har sjekket viltkartet eller ikke gjort det grundig nok.

Viken Skogs KM-leder skriver i e-post av 23.4.2024 at de avviksbehandler saken, men det foreligger ingen endelig konklusjon.

Kart og detaljert kommunikasjon med Viken Skog om saken ligger i vedlegg.

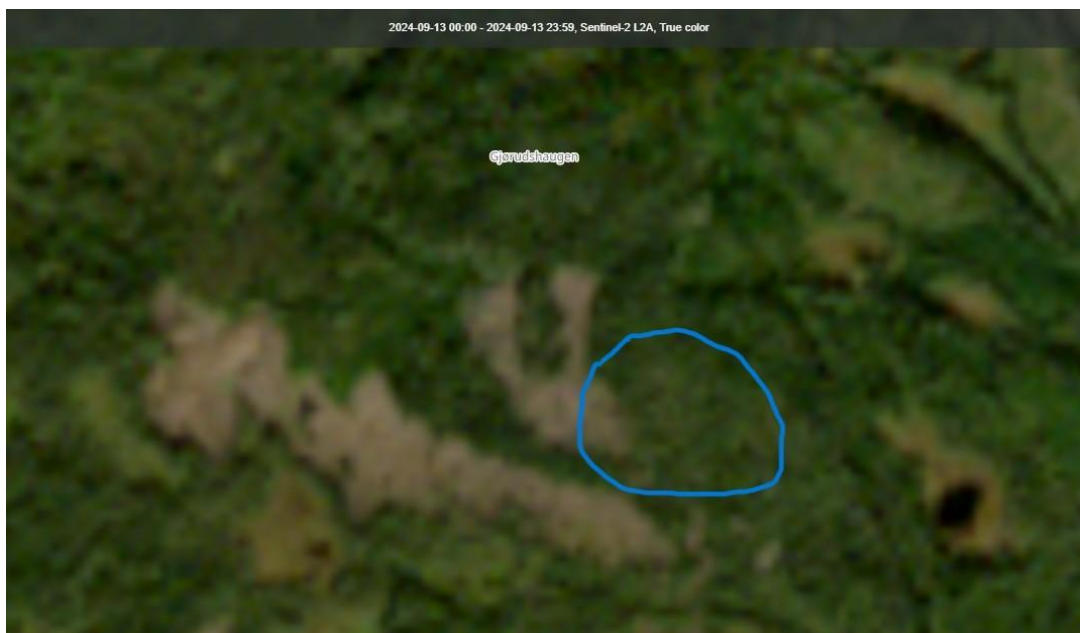
³⁶ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

38. Gjørudshaugen, Ringerike kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Gjørudshaugen
Kommune	Ringerike
Gårds- og bruksnummer	122/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Vinter 2024
Areal	20-30 da
Brudd på PEFC kravpunkt ³⁷	25. Hensyn til tiurleik
Lovbrudd	Brudd på markaforskriften etter skogbruksloven
Klage til sertifikatholder	Ja, og til landbrukskontoret i kommunen
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Klage til Viken Skog

Beskrivelse

Under sjekk av tiurleiker i viltkartverket Ringerike kommune, på oppdrag fra kommunen, ble det observert fersk hogst inne i og inn mot en tiurleik 9. april 2024. Hogsten ble godkjent som selektiv hogst av Landbrukskontoret til tross for to punkter i viltkartet med avtegning av tiurleik. Den utførte hogsten var ikke i tråd med godkjennelsen og ble utført som flatehogst. Dette har skadet tiurleiken og deler av hogsten gikk inn i sjølve leikområdet. Saken er påklagd 30.5 24. Viken Skog har tatt avvik på PEFC kravpunktet 25 og Landbrukskontoret har bedt om forklaring på hvorfor hogsten ikke er gjort i henhold til hogstillatelse innenfor Markagrensen. Saken er ikke avsluttet pr. dags dato (1.12.2024).

Hogstområdet sør for Gjørudshaugen. Bildet viser at hogsten har gått inn i selve leikområdet (blå avgrensning).

³⁷ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Fra leikområdet på Gjørudshaugen.

DEL 3

Brudd på kravpunkt

6. Friluftsliv, 11. Hogst og

13. Livsløpstrær og døde trær

39. Follsjå, Notodden kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA (Hogst utført av SB Skog)
Sak	Follsjå
Saksområde	Uttak av kelovirke
Kommune	Notodden
Gårds- og bruksnummer	129/6
Hogstform	Uvisst
Hogst utført	Desember 2024
Areal	Uvisst
Brudd på PEFC kravpunkt ³⁸	13. Livsløpstrær og døde trær
Lovbrudd	Nei
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Uttak av døde trær eldre enn 5 år.

På eiendommen 129/6 ble det foretatt hogst i desember 2024. Avbildet tømmerlunne med døde furutrær av kelokvalitet lå i veikanten med leverandørnummer påført. Åpenbart brudd på kravpunkt 13.

³⁸ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

40. Ridalen, Ål kommune. 2019.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Ridalen
Saksområde	Hogst i vernskog/fjellskog
Kommune	Ål
Gårds- og bruksnummer	a) 18/19 og b) 6/4 og 15/4-5
Hogstform	I all hovedsak flatehogst
Hogst utført	Usikkert, men trolig 2016-2019
Areal	a) 120 dekar b) 310 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ³⁹	10 (11). Hogst
Lovbrudd	Rerningslinjer om hogst i vernskog jf. skogbrukslovens § 12
Klage til sertifikatholder	21.9.2023
Har sertifikatholder erkjent avvik	Delvis (avvik på 6/4, 15/4-5)
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Mailutveksling med Viken Skog 2. Informasjon fra PEFC Norge 3-4. Kommunens saksbehandling

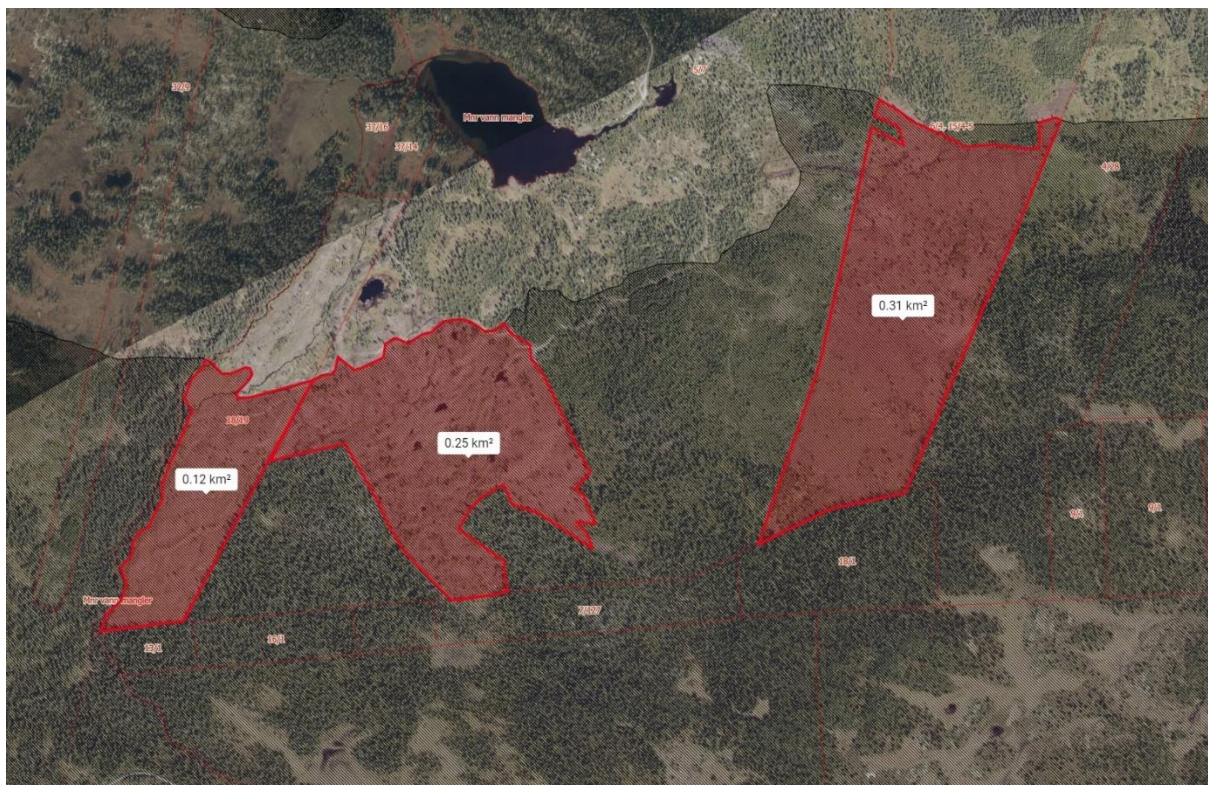
Beskrivelse

Denne saken dreier seg om store flatehogster på tre eiendommer i Ridalen i Ål kommune. Den ene, gbnr 5/7, er utført av Glommen Skog AS. Det er en sak som er tatt opp med dem og hvor de etter befaring har erkjent avvik.

På de to eiendommene hvor Viken Skog SA har hatt miljøansvaret foreligger det ingen avklaring. Selskapet har erkjent delvis avvik, men kommer med flere uriktigheter. E-postdialogen med selskapet er vedlagt. Selskapet skriver at det dreier seg om hogst på «høy bonitet». Det er feil. Hogsten har skjedd i hovedsak på bonitet 8 og noe på bonitet 11. Skogens alder var 120-155 år, altså gammel naturskog.

Selskapet støtter seg ensidig på kommunens behandling av melding om hogst i vernskog. Kommunens vedtak er brutt ved at det er valgt flatehogst der vedtaket angir fjellskoghogst. Det framgår at Viken Skog ikke har foretatt noen selvstendig vurdering etter daværende kravpunkt 10. Det er slått fast, også fra PEFC Norge, at det skal gjøres en slik vurdering i tillegg til kommunens saksbehandling.

³⁹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Hogstene i Ridalen, Ål kommune. Glommen Skog har ansvaret for den vestligste teigen, Viken Skog har ansvaret for de to andre.

41. Storlia, Sigdal kommune. 2019.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Storlia
Saksområde	Vernskog – hogst av store flater
Kommune	Sigdal
Gårds- og bruksnummer	167/4
Hogstform	Åpen hogst i vernskog
Hogst utført	2018/2019
Areal	Ca. 400 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴⁰	10 (11). Hogst
Lovbrudd	Retningslinjer om hogst i vernskog jf. skogbrukslovens § 12
Klage til sertifikatholder	2019
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	15.9.2020
Vedlegg	1.Klage til sertifiseringsselskap

Beskrivelse

På eiendommen 167/4 i Sigdal i et område som betegnes Storlia, er det foretatt en åpen hogst på omkring 400 dekar i vernskogen. Hogstfeltet ligger fra ca. 800 moh til ca. 925 moh. Nedre del er lav bonitet, øvre del er impediment. Se oversiktskart og oversiktsfoto under. Før hogsten var dette et barskogdominert område, noe man kan se av eldre flybilder. Hogsten er utført av Viken Skog i perioden desember 2018-mars 2019. Naturvernforbundet i Buskerud har tatt opp saken med selskapet da vi mener det er klare brudd på flere punkter i PEFC-standard. De konkluderte først med at alt var i henhold til standarden, men gjenåpnet saken etter at vi oversendte en del bilder fra hogsten.

Det er sendt inn melding om hogst i vernskog som er akseptert av Sigdal kommune. Der er det oppgitt at hogstform er fjellskoghogst/tynning. Hogsten er imidlertid utført som en åpen hogst hvor det er satt igjen en del bjørk, mens nesten all grana er hogd. Se vedlagt foto. Dette er brudd på forutsetningen for hogsten, og det er brudd på retningslinjene for forvaltning av vernskog, så vel punkt 3.1 (hogstform) og punkt 3.3 (hensyn til natur, friluftsliv m.v.) og dermed på skogbrukslovens § 12. Det er også brudd på Kravpunkt 10 (11), den delen som gjelder hogst i fjellskog.

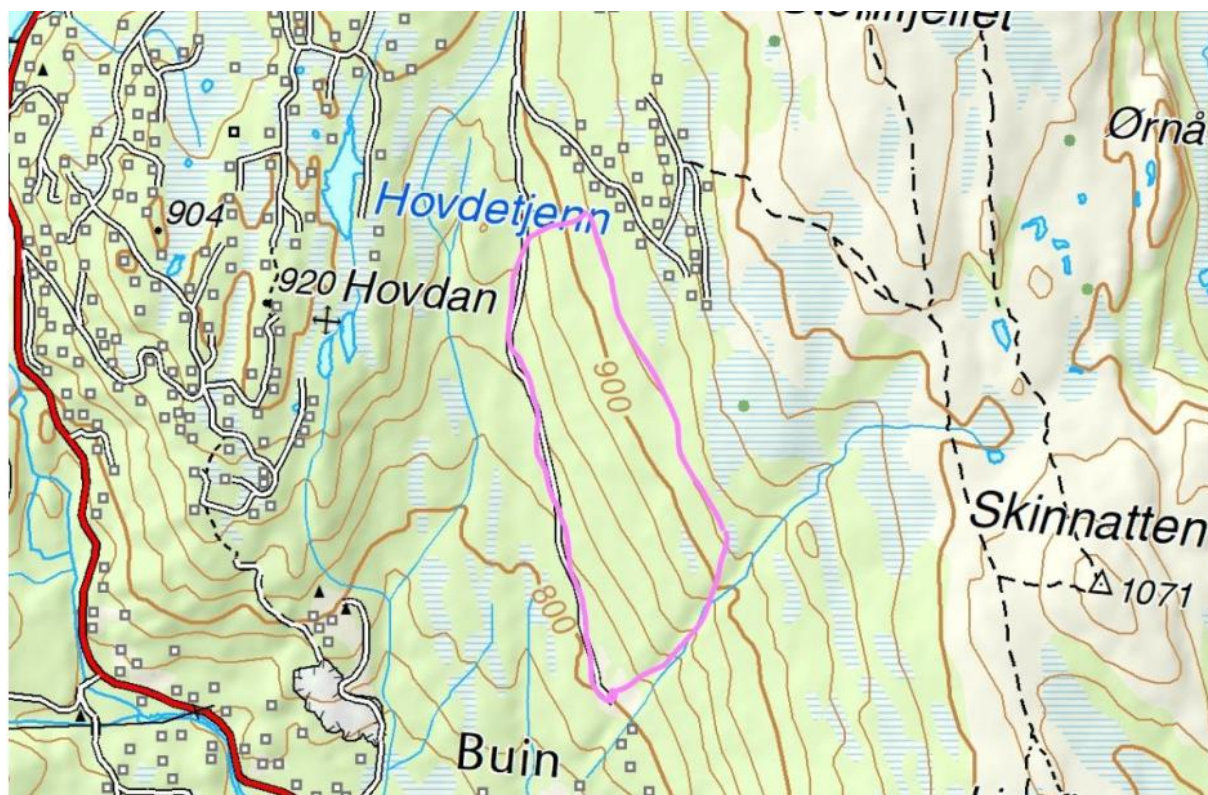
Det skal også nevnes at en mindre del i nord er regulert til fritidsbebyggelse (gammel reguleringsplan). Et større område i sør ligger inne i vedtatt kommuneplan som fritidsbebyggelse. Begge steder gjelder fortsatt skogbruksloven. Resten, inkludert nedre del, mot veien er LNF-område. Det må påpekes at dersom området blir bebygd i henhold til plan, vil bebyggelsen bli svært eksponert ettersom det meste av skogen er hogd. Hogsten er brudd på kravpunkt 10, den delen som gjelder landskapshensyn. Det er svært omfattende terrengskader over store deler av feltet. Det er kjørt i myr, og det er manglende kantsoner mot myr. Se vedlagte foto.

⁴⁰ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Vi viser også til hogst i Buinlia et par km lenger sør (167/1), også dette i vernskog. Det synes å være samme hogstform der, med brudd på PEFC og skogbruksloven. Der er det også hogd inntil myr. Saken er tatt opp med Viken Skog tidligere.

Oversikt over det ca. 400 dekar store hogstfeltet. Ca 800-925 moh, alt i vernskog.

Svært omfattende kjøreskader over store deler av hogstfeltet. Her er det i tillegg kjørt helt inntil mvr.

I hogstfeltet er det stort sett satt igjen baer bjørk. Fristilte grantrær som er satt igjen vil tørke ut.

Ingen ting som minner om fjellskoghogst med småflater, slik kravet er.

42. Sætersbergåsen, Modum kommune. 2023.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Sætersbergåsen
Saksområde	Svært viktig friluftsområde – hogst av store flater
Kommune	Modum
Gårds- og bruksnummer	128/81, 129/4 og 128/27
Hogstform	Flatehogst og frøtrestillingshogst
Hogst utført	Høst 2023
Areal	200 dekar
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴¹	6. Friluftsliv
Lovbrudd	Nei
Klage til sertifikatholder	18.10.2023
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja, i e-post av 4.11.2023
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Området gjelder de nevnte eiendommene på Sætersbergåsen i Modum. Her har Viken Skog høst (september) hatt ei drift hvor det hogd ca. 200 dekar - flatehogst og glissen frøtrestillingshogst (129/4 og 128/81). De siste 2-3 årene er det hogd et tilsvarende areal i et tilgrensende område, slik at det i alt er ei hogstflate på ca. 400 dekar. Tar man med tidligere hogst i sørøst, nærmere bygda, dreier det seg om i alt 500-600 dekar med flatehogst/frøtrestillingshogst.

Sætersbergåsen er et svært viktig nær-friluftsområde og det går en merket sti gjennom hogstflata.

Hogsten er brudd på kravpunkt 6 i PEFC-standarden. I revidert standard, og ikke minst slik det er kommunisert fra næringen, skal det tas større hensyn i slike områder. Virkeligheten på bakken viser at slik er det ikke.

Området er i tillegg et viktig leveområde for storfugl, som nå er fullstendig rasert.

⁴¹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

43. Jeppe/Gamalseter, Flå kommune. 2024.

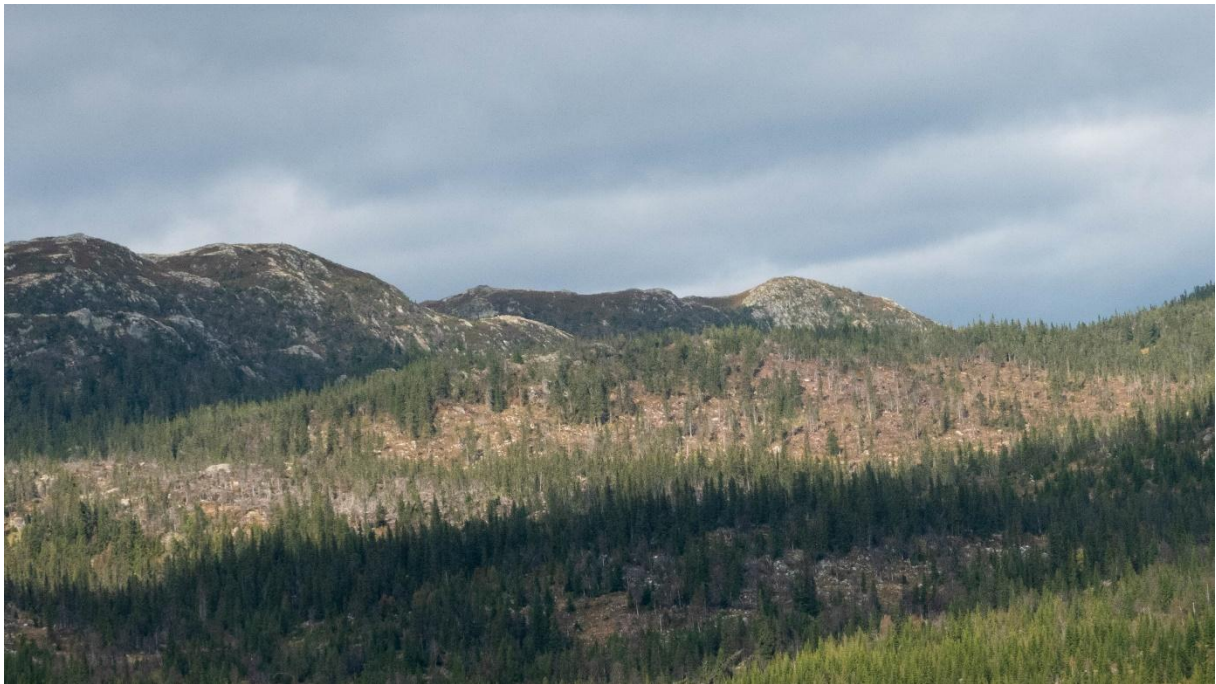
Sertifikatholder	Viken Skog SA
Navn på sak	Jeppe – Gamalseter
Saksområde	Hogst i vernskog/fjellskog
Kommune	Flå
Gårds- og bruksnummer	17/2
Hogstform	Åpen hogst
Hogst utført	2024
Areal	150-170 dekar (vanskelig å måle)
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴²	11. Hogst 14. Terrengtransport
Lovbrudd	Retningslinjer om hogst i vernskog jf. skogbrukslovens § 12
Klage til sertifikatholder	16.9.2024
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Ja
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Hogsten som er gjennomført er en åpen hogst hvor det er satt igjen en del trær, men langt fra nok til å kalle det plukkhogst/fjellskoghogst. Det er i tillegg stedvis store sporskader. Skogbrukssjefen har bekreftet at det ikke ble sendt inn melding om hogst i vernskog, noe som er pålegg etter skogbruksloven med forskrifter.

Viken Skog har bekreftet at de har miljøansvar, men har utover det ikke besvart henvendelser i saken.

⁴² Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Jeppe – Gammelseter (forts.)

DEL 4
Brudd på kravpunkt
13. Terrengtransport og
27. Vannbeskyttelse

44. Ballangrudseterhøgda, Jevnaker kommune. 2017.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Ballangrudseterhøgda
Saksområde	
Kommune	Jevnaker
Gårds- og bruksnummer	123/2
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Juni 2017
Areal	100 da
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴³	13 (14). Terrengtransport
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Hogsten foregikk våren 2017 i ei bratt li på nordsiden av gårdsbruket Høgnæs i Jevnaker kommune. Det var avrenning både i hogstfeltet og i lunnetraseen ut mot Slåttebråtabakka. Det var særlig ille fra traseen og ut i myra på østsiden av Olimbsetra, hvor det fløyt gjørme flere hundre meter ut i myra og videre ned i bekken mot Slåttbråtan.

Naturvernforbundet fikk mange reaksjoner på avrenning og tok i juli med lokal presse ut og så på saken. Det ble store oppslag i lokalpresse og beklagelse fra grunneier. Han syntes det var fryktelig at ei drift i hans skog skulle ende slik, og han var misfornøyd med driften som var utført av Viken Skog.

⁴³ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

45. Åssjøbekken, Lunner kommune. 2019.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Åssjøbekken
Saksområde	Terrengtransport og vannbeskyttelse
Kommune	Lunner
Gårds- og bruksnummer	117/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2019
Areal	50 da
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴⁴	13 (14). Terrengtransport
Lovbrudd	Brudd på markaforskriften etter skogbruksloven
Klage til sertifikatholder	Nei
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Naturvernforbundet i Jevnaker fikk tips om driften og avrenning i gytebekk, og ringte Landbrukskontoret om saken. Andre hadde også tipset om saken, og driften ble stoppet samme dag. Hogstene fant sted et stykke opp i vassdraget, men virkningene var store helt ned til gytebekkens utløp i Mylla. Hogstene og terrengtransporten bidro til sterk svekkelse av årets gyting og til å radere ut forrige årskull av ørretunger.

⁴⁴ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

?ref=page_internal

46. Jørnsbråtan, Jevnaker kommune. 2020.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Jørnsbråtan
Saksområde	Terrengtransport og friluftsliv
Kommune	Jevnaker
Gårds- og bruksnummer	151/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Februar 2020
Areal	70 da
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴⁵	13 (14). Terrengtransport 5 (6). Friluftsliv
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Ja, til PEFC v/Thomas Husum
Vedlegg	1. Klage til Viken med bilder og kart

Beskrivelse

En rekke henvendelser til Naturvernforbundet i Jevnaker angående kjøreskader på stier og masseavrenning til bekk medførte at lokallaget klagde på saken til Viken Skog. I svar fra Per Hallgren, miljøansvarlig i Viken, ble det ikke akseptert avvik, hverken på terrengtransport eller kjøring i merket sti. Lokallaget klagde forholdet inn til sertifiseringsselskapet.

⁴⁵ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

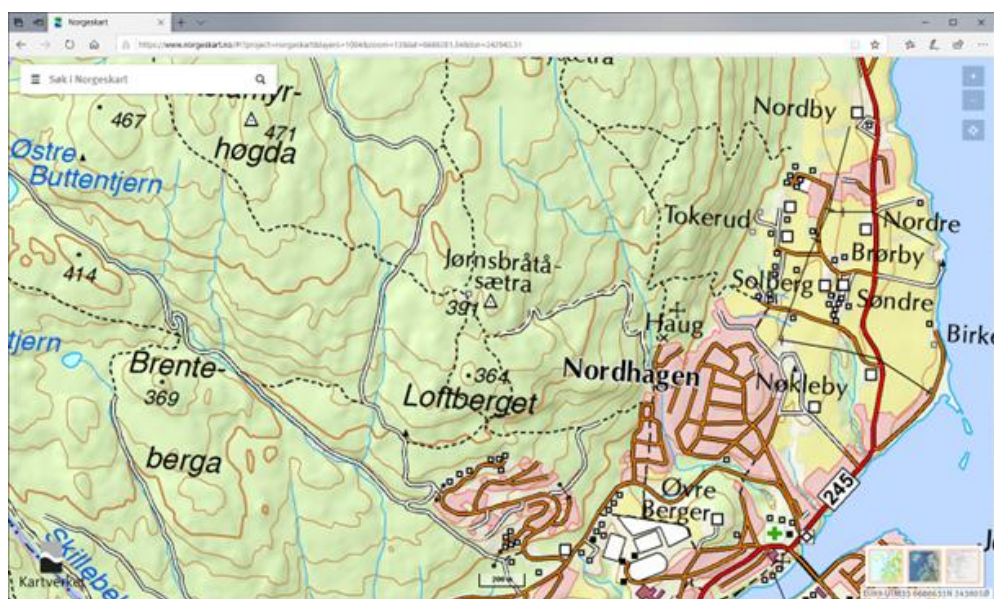
Skogsmaskinen har kjørt tvers over bekken

Dype kjøreskader i en mye brukt sti

Kjøreskader i bekk

47. Kalvedalen, Jevnaker kommune. 2021.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Kalvedalen
Saksområde	
Kommune	Jevnaker
Gårds- og bruksnummer	
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	Høst 2021
Areal	
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴⁶	24 (27). Vannbeskyttelse
Lovbrudd	Vannressursloven § 11(anmeldelse)
Klage til sertifikatholder	
Har sertifikatholder erkjent avvik	
Klage til Sertifiseringsselskap	
Vedlegg	1. Notat fra Lar&Lars 1b. Revidert notat fra Lars&Lars 2.Anmeldelse av Jevnaker Almenning 3.Vannanalyser Kalvedalsbekken 2020

Beskrivelse

Høsten 2021 foretok Viken Skog hogst langs Kalvedalsbekken i Jevnaker Allmenning. Kalvedalsbekken er en meget viktig gytebekk for Gjæringen. Ved hogsten ble store deler av randsonen fjernet og dette, sammen med kjøring på tvers av bekken medført ekstrem tilslamming av bekken – midt i gytetiden. Forholdet ble anmeldt for brudd på vannressursloven.

Lokallaget i Naturvernforbundet i Jevnaker klagde saken til landbrukskontoret i kommunen som ansvarlig for at lovverket følges, da det var en gjentakelse av tidligere uheldige drifter. Klagen gjaldt også kjøring i blåmerka sti. Dette resulterte i en befaring våren etter og reparasjon av skader på stien.

⁴⁶ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

Total fjerning av kantvegetasjonen var ikke forstfaglig nødvendig. De fleste trærne var friske og i fortsatt vekst. Dersom ønskelig kan fotodokumentasjon av stubber framvises.

I den delen av dalen som er hogget, er hvert eneste tre nede. Ikke et eneste står igjen langs breddene av Kalvedalsbekken, som snor seg nedover dalen fra Spinnemyra og ned til Gjerdingskalven. Bekken har årssikker vannføring fra Gudbrandstjernet og diverse kilder oppunder Kollern. Bekken er blant de mest produktive ørretbekkene i hele Nordmarka og den viktigste gytebekken for ørreten i Gjerdingen - et av Nordmarkas størst vann. Ørreten bruker hele bekkeløpet fra Kalven og opp til Spinnemyra som gyte- og oppvekstområder.

Se video fra hogsten her: <https://vimeo.com/474459314>

48. Holoa, Jevnaker kommune. 2022.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Holoaseter
Saksområde	Kjøreskader
Kommune	Jevnaker
Gårds- og bruksnummer	181/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2022
Areal	50-100 da
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴⁷	13 (14). Terrengtransport
Lovbrudd	Brudd på markaforskriften etter skogbruksloven
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	Nei
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	1. Notat fra Naturvernforbundet i Jevnaker

Beskrivelse

Naturvernforbundet i Jevnaker fikk henvendelser fra mange turfolk om store kjøreskader og avrenning ut i Skarvevannet og store kjøreskader over vollen på Holoaseter i Jevnaker kommune. Lokallaget klagde på saken til Viken Skog og Landbrukskontoret. Det kom ikke noe svar fra Viken. Landbrukskontoret henviste oss til skogeier, som lovte å rette skadene på setervollen umiddelbart, noe som ble gjort. Naturvernforbundet klagde videre på brudd på markaforskriften til Landbrukskontoret og Statsforvalteren, men fikk ikke svar.

⁴⁷ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

49. Gullenmarka, Jevnaker kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Gullenmarka
Saksområde	Hjulspor, avrenning, terrengtransport
Kommune	Jevnaker
Gårds- og bruksnummer	122/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2024
Areal	100-200 da
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴⁸	14. Terrengtransport
Lovbrudd	
Klage til sertifikatholder	Ja
Har sertifikatholder erkjent avvik	Ja
Klage til Sertifiseringsselskap	Nei
Vedlegg	Ingen

Beskrivelse

Området ligger vest for Gjerdingsveien i Jevnaker kommune. Det ble store avrenninger i hjulsporene etter driften etter vinteren 2024. Driften ble utført på etter vinteren 2024 med et mildvær som førte til omfattende avrenning og erosjon i kjøresporene. Store mengder jord fløyt ut i terreng og fulgte bekker langt nedover i terrenget. Terrenget er hellende og bratt enkelte steder. Det er mye jord og møkk på tømmeret nede på velteplassen. Også mye avrenningsmasser som gikk over veien på nedsiden av velteplass. Saken ble innklagd av Naturvernforbundet i Jevnaker i juni 2024. Skogeier skulle da rette kjøreskader umiddelbart. I september var fortsatt ingenting gjort, og lokallaget påklagde dette og poengterte samtidig at det er avrenningen og erosjonen som er problemet og ikke rettelsen av kjøreskader. Viken skog miljøansvarlig svarte at de har tatt avvik på dette og har nå også overtatt ansvaret for retting av kjøreskader. Disse ble rettet i slutten av september.

⁴⁸ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

50. Sandbekken, Jevnaker kommune. 2024.

Sertifikatholder	Viken Skog SA
Sak	Sandbekken
Saksområde	Randsonehogst i strid med tillatelse. Manglende vannbeskyttelse i viktig gytebekk.
Kommune	Lunner
Gårds- og bruksnummer	117/1
Hogstform	Flatehogst
Hogst utført	2024
Areal	
Brudd på PEFC kravpunkt ⁴⁹	27. Vannbeskyttelse
Lovbrudd	Vannressursloven § 11, 3. ledd
Klage til sertifikatholder	
Har sertifikatholder erkjent avvik	
Klage til Sertifiseringsselskap	
Vedlegg	1. Brev fra Statsforvalteren

Beskrivelse

Viken Skog har i 2024 gjennomført hogst langs Sandbekken i Jevnaker. Hogsten har radert ut kantsonen i en viktig gytebekk. Statsforvalteren har gitt dispensasjon med vilkår fra vannressurslovens § 1, 3. ledd (vedlegg). Første punkt i vilkårene for tillatelsen var at «Løvtrær, små trær og busker/kratt langs vassdraget skal bli stående igjen.» Dette vilkåret er på det groveste brutt. Alt av lauvtrær og små trær er fjernet, jfr bildene under. Sertifiseringsbruddet er en gjentakelse av tilsvarende brudd i Åssjøvika og Kalvedalen, se over, og viser en manglende respekt for PEFC-reglene og manglende vilje til å rette avvik på måter som gjør at gjentakelser unngås.

⁴⁹ Kravpunkt viser til gjeldende standard på hogsttidspunktet. Parentes viser til nåværende kravpunkt

